

MESEČNA INFORMACIJA O POSLOVANJU BANK S KOMENTARJEM

KRATEK KOMENTAR

Z izboljševanjem epidemioloških razmer in sproščanjem omejitvenih ukrepov so se razmere v gospodarstvu v prvih štirih mesecih leta 2021 začele postopno izboljševati, kar izboljšuje tudi pogoje poslovanja bank. Posledice epidemiološke krize bodo sicer na posameznih segmentih poslovanja bank vidne z zamikom. Rast vlog se je do aprila upočasnila predvsem zaradi oživiljanja gospodarskih dejavnosti in s tem povečanja možnosti za trošenje in investicije. Od marca ponovno pozitivna rast posojil gospodinjstvom se je z aprilom še okrepila, ustavilo pa se je tudi poglobljanje medletnega krčenja posojil podjetjem. Prirast posojil nebančnemu sektorju je sicer še vedno močno zaostajal za prirastom vlog nebančnega sektorja, banke pa so ob šibkem povpraševanju po posojilih velik del sredstev od prejetih vlog še naprej puščale zlasti na računih pri centralni banki. Predvsem zaradi enkratnih dejavnikov je dobiček bank pred obdavčitvijo precej presegel lanskega v enakem obdobju, vendar je vzdržnost tako ustvarjenih dobičkov bank tudi v prihodnje negotova. Banke so se namreč tudi v prvih štirih mesecih tega leta soočale z zmanjševanjem neto obrestnih prihodkov, hkrati pa sta povečanje neobrestnih prihodkov in neto sproščanje oslabitev in rezervacij v pretežni meri enkratne narave, zato na daljši rok ne moreta kompenzirati padajočih obrestnih prihodkov. Delež nedonosnih izpostavljenosti (NPE) se je v aprilu zmanjšal, a prav tako predvsem zaradi vpliva enkratnega dogodka, brez katerega bi bil delež podoben kot marca. Kapitalski količniki na konsolidirani osnovi so se rahlo znižali zaradi povečanja tveganju prilagojene aktive, likvidnost pa se je še izboljšala. Pozornost ostaja usmerjena v banke z nižjimi likvidnostnimi in kapitalskimi presežki in tiste, ki so v večji meri izpostavljene najbolj prizadetim dejavnostim.

Medletna rast bilančne vsote se je aprila zaradi mesečnega zmanjšanja obsega bilančne vsote in baznega učinka upočasnila na 8,0 %. Kljub aprilskemu zmanjšanju se je obseg bilančne vsote v prvih štirih mesecih letos povečal za 1,3 mrd EUR na 45,9 mrd EUR. Vloge nebančnega sektorja so se v tem obdobju močno povečale, banke pa so pridobljena sredstva tako kot lani puščale predvsem na računih pri centralni banki, medtem ko je kreditiranje nebančnega sektorja ostalo skromno. Na naložbeni strani je obseg vrednostnih papirjev ostal letos do aprila skoraj nespremenjen, zaradi povečanja bilančne vsote pa se je njihov delež znižal pod petino bilančne vsote.

Medletno krčenje kreditiranja nebančnega sektorja se od marca upočasnjuje, razlike med posameznimi vrstami posojil pa ostajajo precejšnje. Pozitivne spremembe v kreditni aktivnosti se kažejo pri vseh vrstah posojil, vendar letošnje nominalno povečanje posojil nebančnemu sektorju ostaja razmeroma skromno, saj so se v prvih štirih mesecih tega leta posojila povečala le za 203 mio EUR. Posojila nebančnemu sektorju tako po lanskoletnem vidnem zmanjšanju ostajajo medletno nižja, aprila za 0,4 %.

Kreditiranje gospodinjstev se je marca in aprila okrepilo zaradi povečanega obsega stanovanjskih posojil. Medletna rast posojil gospodinjstvom je od marca dalje ponovno pozitivna, aprila se je okrepila na 1,6 %. Stanovanjska posojila so se v prvih štirih mesecih letos povečala za 110 mio EUR, mesečna prirasta pa sta bila nadpovprečna predvsem marca in aprila, ko sta bila skoraj enkrat višja od lanskoletnega povprečja. Rast stanovanjskih posojil še vedno odraža dinamiko rasti cen stanovanjskih nepremičnin, ob povečani izdaji gradbenih dovoljenj za stanovanjske nepremičnine pa se še povečujejo možnosti za rast stanovanjskih posojil tudi v prihodnje. Medletno krčenje obsega potrošniških posojil se je do aprila ublažilo na -6,6 %, s postopnim delovanjem gospodarskih dejavnosti v vse polnejšem obsegu pa se povečujejo tudi možnosti za trošenje in s tem potreba po novih potrošniških posojilih.

Medletna stopnja krčenja posojil nefinančnim družbam se je aprila ohranila pri -3,6 %. Krčenje posojil se je ob šibkem povpraševanju nadaljevalo pri večini dejavnosti, najizrazitejše v trgovini, medtem ko je bila medletna rast posojil najvišja v gostinstvu. Glede na velikost podjetij se je pozitivna rast posojil ohranila pri majhnih in mikro podjetjih, krčenje posojil velikim in srednjim podjetjem pa se je letos do aprila še poglobilo.

Kazalniki kakovosti kreditnega portfelja so se v letu 2021 nekoliko izboljšali, razen v dejavnostih, najbolj prizadetih zaradi epidemije in pri potrošniških posojilih. Nedonosne izpostavljenosti bank so se v prvih štirih mesecih 2021 zmanjšale, še posebej v aprilu, na 1,4 %, zaradi enkratnega večjega dogodka, ki je močno vplival na deleže NPE v portfelju nefinančnih družb in tujine. Brez tega učinka bi bil delež podoben kot marca, ko je znašal 1,8 %. Nekoliko so se zmanjšale tudi izpostavljenosti v skupini s povečanim kreditnim tveganjem. Neugodna gibanja teh kazalnikov pa so se nadaljevala v najbolj prizadetih gospodarskih dejavnostih, ki kljub ugodnim gibanjem v makrookolju še naprej poslujejo z nekaterimi omejitvami. Kazalniki kreditnega tveganja se prav tako

poslabšujejo pri potrošniških posojilih, pri katerih se je delež NPE do aprila dodatno povečal, na 3,3 %, nadaljevalo se je tudi naraščanje deleža v skupini s povečanim kreditnim tveganjem in pokritosti donosnih posojil z oslabitvami in rezervacijami.

Rast vlog se je, predvsem zaradi oživljanja gospodarskih dejavnosti in povečanja možnosti za trošenje in investicije, z marcem pričela upočasnjevati. Rast vlog nebančnega sektorja se je do aprila medletno zmanjšala na 10,7 %, tako zaradi upočasnjene rasti vlog gospodinjstev (10,2 %) kot tudi nefinančnih družb (17,5 %). Obseg vlog nebančnega sektorja se je letos do aprila povečal za 1,1 mrd EUR, pri čemer se nadalje povečujejo vloge na vpogled, ki so aprila znašale že 79,9 % vseh vlog nebančnega sektorja. Ob nadaljnjem izboljševanju epidemioloških razmer in postopnem oživljanju gospodarskih dejavnosti se možnosti za trošenje in investicije povečujejo, kar bo zmanjšalo prisilno varčevanje in verjetno prispevalo k nadaljnjemu umirjanju rasti vlog nebančnega sektorja.

Povečanje dobičkonosnosti bančnega sistema v prvih mesecih leta 2021 je zlasti posledica enkratnih dejavnikov, vzdržnost takšne dobičkonosnosti bank tudi v prihodnje pa je negotova.

V prvi tretjini leta 2021 je dobiček pred obdavčitvijo, ki je na ravni bančnega sistema znašal 178 mio EUR, sicer precej presegel lanskega v enakem obdobju. Donosnost na kapital je na letni ravni znašala 11,6 %. Ob tem je potrebno izpostaviti, da je rast neto obresti že eno leto negativna, medtem ko višji neobrestni prihodki v tem letu izvirajo predvsem iz enkratnih dejavnikov in povečujejo dohodek bank le začasno. V primeru, da bi banke oblikovale oslabitve in rezervacije na nivoju dolgoletnega povprečja, bi bila donosnost na kapital bančnega sistema več kot 7 odstotnih točk nižja od realizirane.

Kapitaliziranost bančnega sistema se je v prvem kvartalu še nekoliko znižala, medtem ko se je njegova likvidnost še izboljšala. Razlike v odpornosti na sistemska tveganja med bankami sicer ostajajo precejšnje. Skupna kapitalna ustreznost na konsolidirani osnovi se je v prvem četrtletju 2021 zmanjšala na 18,0 % in je bila 2,0 odstotni točki nižja od najvišje vrednosti, dosežene v tretjem četrtletju lanskega leta, količnik CET1 pa na 16,5 %, kar je 1,7 odstotne točke manj od vrednosti iz lanskega tretjega četrtletja. Te spremembe so v glavnem posledica znižanja kapitalskih količnikov v zadnjem četrtletju lanskega leta predvsem zaradi združitve ene od bank, v prvem četrtletju letos pa se je kapitalna ustreznost rahlo znižala zaradi povečanja tveganju prilagojene aktive predvsem pri tistih bankah, ki so v tem obdobju povečale kreditiranje podjetij in gospodinjstev. Večji vpliv na znižanje kapitalskih količnikov bodo banke najverjetneje občutile po izteku interventnih ukrepov, ki mu lahko sledi poslabšanje kakovosti kreditnega portfelja ter zmanjšanje dobičkonosnosti. Količnik LCR se je izboljšal in ostal visoko nad regulatorno zahtevo ter je med najvišjimi v evroobmočju. Primarna likvidnost na ravni bančnega sistema se je še povečala, njen delež v bilančni vsoti pa je presegel petino.

KAZALO

1. Makroekonomsko okolje	1
2. Naložbe bank	2
3. Kakovost naložb bank	5
4. Ustvarjanje dohodka bank	7
5. Kapitalna ustreznost, dobičkonosnost in likvidnost bank	9
6. Viri financiranja bank	12
7. Kapitalni trgi in vzajemni skladi	12
8. Poslovanje lizinških družb	13
9. Anketa o bančnih posojilih (BLS)	14
10. Prikaz tveganj in odpornosti bančnega sistema	15
Okvir: Poslovanje nefinančnih družb v letu 2020	4

PRILOGE

1. Ključna gibanja v bančnem sistemu	17
2. Glavne značilnosti in izkazi poslovanja bank	18
3. Obrestne mere bank	20
4. Kakovost kreditnega portfelja bank	21
5. Odložena in novoodobrena posojila kot posledica epidemije Covid-19	24

Metodološke opombe:

Po podatkih od vključno marca 2012 so v tabelah in slikah upoštevani podatki bank, ki jih te poročajo Banki Slovenije v skladu z Navodilom za izvajanje »Sklepa o poročanju monetarnih finančnih institucij (poročilo o knjigovodskih postavkah z obrestnimi merami – PORFI)« in ne več v skladu z »Navodilom o pošiljanju mesečnih poročil o knjigovodskem stanju računov (KNB)«. Zaradi sprememb postavk izkaza finančnega položaja prihaja do določenih razlik pri nekaterih kategorijah.

Postavka A.V. »KREDITI« vključuje dve novi podpostavki, in sicer (a) Dolžniški vrednostni papirji, ki so se predhodno delno poročali med podpostavkama »Krediti bankam« in »Krediti strankam, ki niso banke« ter (b) Druga finančna sredstva, ki se nanaša na čeke in druge finančne terjatve, ki so se predhodno poročale v postavki A.XV. DRUGA SREDSTVA.

Postavka P.IV. FINANČNE OBVEZNOSTI, MERJENE PO ODPLAČNI VREDNOSTI vključuje novo podpostavko »Druge finančne obveznosti«, ki so se do zdaj delno poročale v postavki P.XI. DRUGE OBVEZNOSTI in v delu, ki se nanaša na neizvršena plačila v tujino, med podpostavkama »Vloge bank« in »Vloge strank, ki niso banke«

Vir za podatke izkaza finančnega položaja je za obdobje od 1. 1. 2011 mesečno poročilo o knjigovodskih postavkah z obrestnimi merami, za obdobja pred tem datumom pa KNB.

Vir za podatke izkaza poslovnega izida je od 1. 5. 2011 mesečno poročilo o knjigovodskih postavkah z obrestnimi merami, za obdobja pred tem datumom pa KNB.

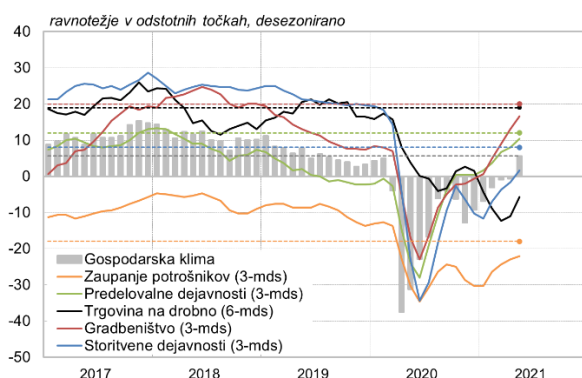
Banke v letu 2020 prehajajo na nov način izkazovanja obresti od oslabiljenega oziroma prilagojenega dela finančnih sredstev zaradi kreditnega tveganja v skladu s pojasnilom Odbora za razlago MSRP (IFRIC) iz marca 2019 in ponazoritvijo tega pojasnila na primeru z dne 22. julija 2019, ki sta dostopni na spletni strani <https://www.ifrs.org/news-and-events/2019/07/ifrs-9-webinar-curing-of-a-credit-impaired-financial-asset/>.

* Podatki o poslovanju bank v tej publikaciji temeljijo na knjigovodskih podatkih bank, ki se metodološko razlikujejo od statističnih podatkov. Podatki o posojilih se razlikujejo še zato, ker podatki v tej publikaciji vključujejo tudi posojila tujcem, ki upoštevajo neto princip (zneski, zmanjšani za popravke vrednosti) in ne vključujejo netržnih vrednostnih papirjev.

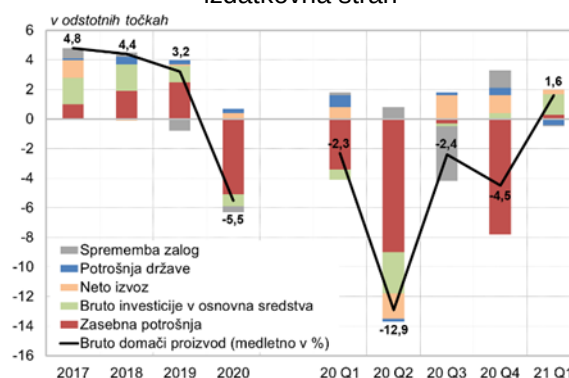
1. Makroekonomsko okolje

Domača gospodarska aktivnost se z vse bolj ugodnimi epidemiološkimi razmerami in postopnim sproščanjem omejitvenih ukrepov še naprej krepi. V prvem četrtletju 2021 se je povečala, medletna rast BDP pa je bila po štirih četrtletjih negativne rasti z 1,6 % znova pozitivna. K medletni rasti so največ prispevale bruto investicije v osnovna sredstva, medtem ko je bil prispevek domačega in tujega povpraševanja precej manjši. Epidemiološke razmere so se le postopoma izboljševale, v veljavi so ostajali omejitveni ukrepi, na pozitivno medletno rast pa je poleg večje aktivnosti vplival tudi učinek nižje osnove prvega četrtletja 2020. Zmanjšanje aktivnosti v času pandemije je bilo večje v dejavnostih, ki so bolj občutljive na omejitvene ukrepe, s čimer bo tudi njihovo okrevanje zamaknjeno v prihodnost in tako dolgotrajnejše. Kazalnika zaupanja v predelovalnih dejavnostih in gradbeništvu se po manjši stagnaciji v zadnjem četrtletju 2020 še naprej močno krepi in sta maja že močno presegla ravni iz leta 2019, okrepili pa so se tudi kazalniki, ki so se v zadnjem četrtletju 2020 zmanjšali. Izrazito se je povečal kazalnik zaupanja v trgovini na drobno, ki je aprila postal pozitiven, maja pa že dosegel ravni iz leta 2019. Močno sta se povečala kazalnik zaupanja v storitvenih dejavnostih ter kazalnik zaupanja potrošnikov, a še vedno ostala pod povprečjem let pred pandemijo. Gospodarska klima je bila maja prvič po izbruhu pandemije ponovno pozitivna.

Slika 1.1: Kazalniki zaupanja

Slika 1.2: Rast BDP in prispevki k rasti BDP – izdatkovna stran

Opomba: Podatki kazalnikov zaupanja na levi sliki so predstavljeni kot 3-mesečne oziroma 6-mesečne drseče sredine (razen kazalnik gospodarske klime). Pike označujejo dejanske zadnje podatke (maj 2021), črtkane vodoravne črte pa služijo za primerjavo zadnjih podatkov z gibanjem kazalnikov v predhodnih obdobjih.

Vir: SURS.

Razmere na trgu dela so se od začetka leta izboljšale, z 8,5 % registrirano brezposelnih v marcu ter 75 tisoč registrirano brezposelnih oseb v maju. K preprečevanju povečevanja brezposelnosti še naprej prispevajo interventni ukrepi za ohranjanje delovnih mest, katerih morebitno ukinjanje ob izboljšanih gospodarskih razmerah lahko privede do višje brezposelnosti. Cene življenjskih potrebščin so se po upadanju vse od izbruha pandemije znova povišale in aprila že rasle po medletni stopnji 2,1 %. Največ so k rasti prispevale višje cene električne energije in naftnih derivatov. Stanje javnih financ se še naprej poslabšuje, s primanjkljajem državnega proračuna, ki je po začasni podatkih v prvih petih mesecih z 1,35 mrd EUR dosegel 49 % predvidenega primanjkljaja za celotno leto 2021. Na primanjkljaj so vplivali predvsem medletno višji odhodki v povezavi s Covid ukrepi. Za leto in prihodnje leto se pričakuje nadaljevanje okrevanja, ki bo vse bolj povezano z načinom umikanja podpornih ukrepov različnih politik. Evropska komisija je za Slovenijo povečala pričakovanja glede gospodarske rasti in za leto 2021 napoveduje 4,9-odstotno rast, medtem ko jih je za leto 2022, ko naj bi se vrnili na predkrizno raven, zmanjšala ter napoveduje 5,1-odstotno rast.

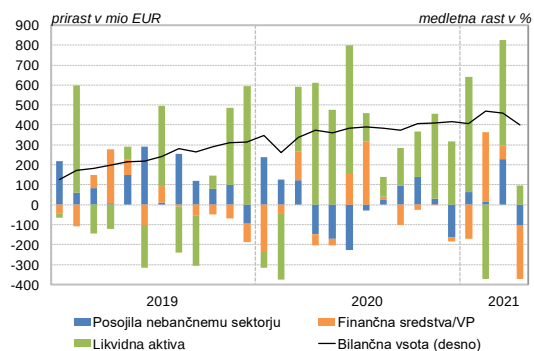
V prvem četrtletju 2021 je bila gospodarska aktivnost evroobmočja še vedno pod precejšnjim vplivom omejitvenih ukrepov. BDP se je po preliminarnih podatkih, prilagojenih učinku sezone, glede na zadnje četrtletje leta 2020 zmanjšal za 0,6 %, medletno pa za 1,8 %. Ob vse večji precejpljenosti in postopnem sproščanju omejitvenih ukrepov postaja gospodarsko okrevanje v drugem četrtletju vse močnejše in vedno bolj vključuje tudi tiste dejavnosti katerih delovanje je bilo do zdaj omejeno. To se odraža v kazalnikih zaupanja, ki so se aprila močno okrepili v vseh sektorjih, s čimer tudi gospodarska klima že kaže boljše razpoloženje gospodarstva kot pred izbruhom pandemije. Okrevanje je sicer še vedno neenakomerno, saj nekatere dejavnosti kljub prilagoditvam podjetij in potrošnikov na spremenjene razmere ter sproščanju omejitvenih ukrepov ostajajo močnejše prizadete.

Prihodnja rast naj bi bila podprta predvsem s povečanjem zasebne potrošnje in investicij, ter preko krepitve svetovnega gospodarstva tudi zunanega povpraševanja. Evropska komisija je glede na zimsko napoved precej povečala pričakovanja glede prihodnje gospodarske rasti evroobmočja, in za leto 2021 napoveduje 4,3-odstotno medletno rast, za leto 2022 pa 4,4-odstotno. Stopnje rasti bodo med državami različne, vendar naj bi se vse države članice do konca leta 2022 vrstile na predkrizne ravni.

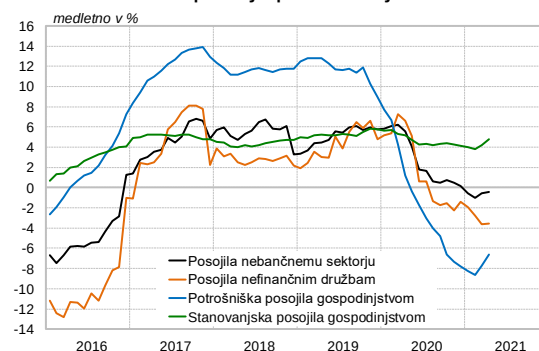
2. Naložbe bank

K povečanju bilančne vsote je v prvih štirih mesecih 2021 pomembno prispevalo nadaljnje povečevanje vlog nebančnega sektorja. Rast bilančne vsote bančnega sistema se je sicer aprila upočasnila na 8,0 % medletno, tako zaradi zmanjšanja obsega bilančne vsote kot zaradi baznega učinka. Obseg bilančne vsote se je torej aprila zmanjšal za 53 mio EUR, kar je prvo mesečno zmanjšanje po septembru 2020, v prvih štirih mesecih letos pa se je povečal za 1.298 mio EUR na skoraj 46 mrd EUR. Tako kot je bilo značilno za lansko leto, je tudi letos k povečanju bilančne vsote glavino prispevala nadaljnja rast vlog nebančnega sektorja, ki so jih banke prebile predvsem v likvidne oblike naložb,¹ manj pa v posojila nebančnemu sektorju. Ob aprilskem zmanjšanju obsega vrednostnih papirjev za 267 mio EUR, predvsem zaradi dospelosti državnih obveznic, se je njihov delež v bilančni vsoti znižal na 19,5 %. Kljub omenjenemu mesečnemu znižanju pa je medletna rast vrednostnih papirjev ostala pozitivna, znašala je 3,4 %.

Slika 2.1: Prirast naložb bank

Slika 2.2: Rast posojil po sektorjih in vrstah

Opomba: Na sliki levo kategorija "Finančna sredstva / vrednostni papirji" vključuje tudi dolžniške vrednostne papirje iz skupine kreditov in terjatev. Likvidna aktiva vključuje terjatve do CB, vpogledne vloge bank, denar v blagajni.

Vir: Banka Slovenije.

Medletno krčenje posojil nebančnemu sektorju se marca in aprila 2021 ni poglobljalo, predvsem zaradi rasti stanovanjskih posojil. Rast posojil nebančnemu sektorju se je lani močno upočasnila, v začetku letošnjega leta pa prešla v medletni upad, ki je aprila znašal -0,4 %. Posojila nebančnemu sektorju so se aprila, glede na predhodni mesec, zmanjšala za 104 mio EUR, predvsem zaradi zmanjšanja posojil nefinančnim družbam. Medletna rast posojil gospodinjstvom je od marca dalje ponovno pozitivna, aprila se je okrepila na 1,6 %.

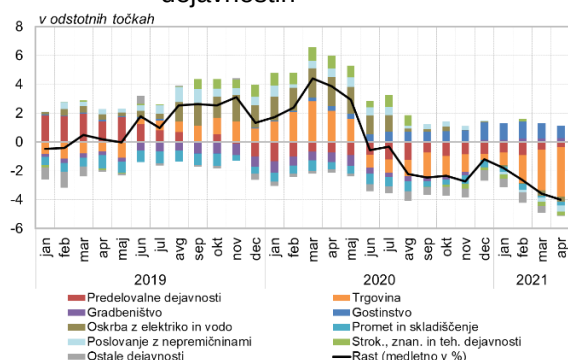
Krepijo se predvsem stanovanjska posojila, ki so se letos do aprila povečala za 110 mio EUR, mesečna prirasta v marcu in aprilu pa sta bila skoraj enkrat višja od povprečnega mesečnega prirasta v lanskem letu. Medletna rast stanovanjskih posojil se je okrepila na 4,8 % in s tem že presegla povprečno medletno rast v lanskem letu. Razlog za krepitev rasti lahko pripišemo ugodnim razmeram na nepremičninskem trgu, prav tako pa se ob povečanem številu izdanih gradbenih dovoljenj za stanovanjske in nestanovanjske nepremičnine povečuje ponudba in s tem odpirajo nove možnosti za krepitev rasti stanovanjskih posojil.

Pozitivne spremembe v kreditni aktivnosti se kažejo tudi pri potrošniških posojilih. Od vključno marca dalje se je namreč intenzivnost krčenja potrošniških posojil začela zmanjševati, aprila so bila medletno nižja za 6,6 %. V prvih štirih mesecih letos se je obseg potrošniških posojil zmanjšal za 51 mio EUR, od tega v aprilu za 13 mio EUR. Ob postopnem sproščanju ukrepov in predvidenem zagonu gospodarskih dejavnosti v polnem obsegu se povečujejo tudi možnosti za trošenje in s tem potreba po novih potrošniških posojilih.

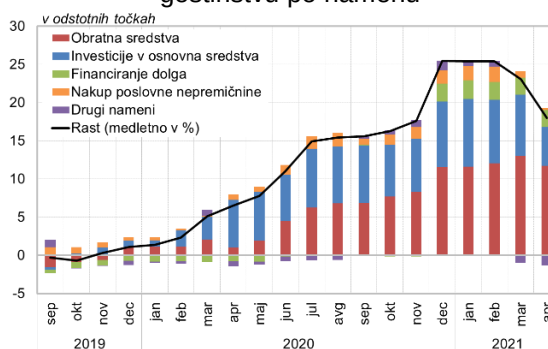
¹ Likvidna sredstva zajemajo denar v blagajni, stanja na računih pri centralni banki in vloge na vpogled pri bankah.

Upadanje posojil nefinančnim družbam na podlagi podatkov zajetih po bruto principu se je aprila, ko so bila posojila medletno nižja za 4,0 %,² nadaljevalo. Medletno upadanje posojil se je v prvih štirih mesecih nadaljevalo pri večini dejavnosti, pri čemer je izraziteje izstopala trgovina, pri kateri je medletni upad aprila znašal že skoraj -20 %, s čimer je bil tudi njen (negativni) prispevek k skupni rasti največji med vsemi dejavnostmi (dejavnost trgovine predstavlja 15 % vseh posojil nefinančnim družbam). Tudi letos je z največjimi stopnjami rasti (v povprečju nad 20 %) izstopalo gostinstvo, prav tako z največjim pozitivnim prispevkom k skupni rasti posojil (dejavnost gostinstva predstavlja 6 % vseh posojil nefinančnim družbam). H kreditni rasti podjetjem v gostinstvu so največ prispevala posojila za obratna sredstva in investicije. Edina dejavnost, ki je poleg gostinstva letos še beležila pozitivno rast posojil, in tako tudi pozitivno prispevala k skupni rasti, je gradbeništvo, pri katerem se je medletna rast od začetka leta krepila in aprila preseгла 6 % (dejavnost gradbeništva sicer predstavlja manj kot 5 % vseh posojil nefinančnim družbam).

Slika 2.3: Prispevki h kreditni rasti po dejavnostih

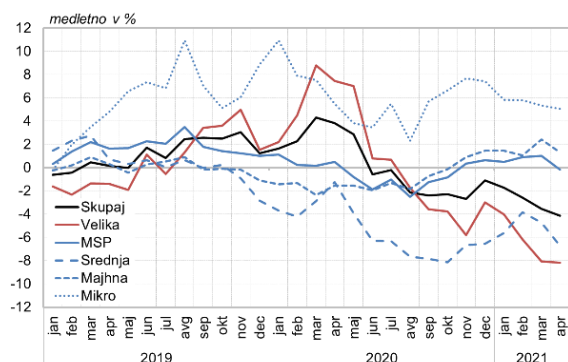
Slika 2.4: Prispevki h kreditni rasti v gostinstvu po namenu

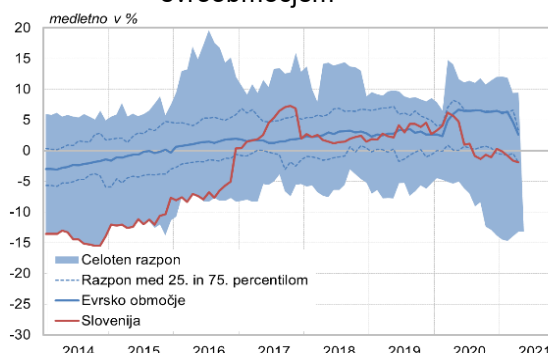
Opomba: Podatki v obeh slikah so zajeti po bruto principu.
Vir: Banka Slovenije, ECB SDW, preračuni Banke Slovenije.

Glede na velikost nefinančnih družb se je medletno upadanje posojil letos okrepilo pri velikih podjetjih, medtem ko je bila rast posojil majhnim in srednjim podjetjem (MSP) pozitivna, a šibka. Marca in aprila so se posojila velikim podjetjem, ki predstavljajo dobrih 47 % vseh posojil nefinančnim družbam, zmanjševala po medletni stopnji -8 %. Posojila MSP, ki predstavljajo slabih 53 % vseh posojil nefinančnim družbam, so aprila stagnirala, pri čemer so imela posojila mikro podjetjem z dobrimi 5 % najvišjo medletno rast, posojila majhnim podjetjem prav tako pozitivno rast, ki je bila nad 1 %, srednjim pa s slabih -7 % negativno.

Slika 2.5: Rast posojil nefinančnim družbam po velikosti

Slika 2.6: Primerjava rasti posojil nefinančnim družbam med Slovenijo in evroobmočjem

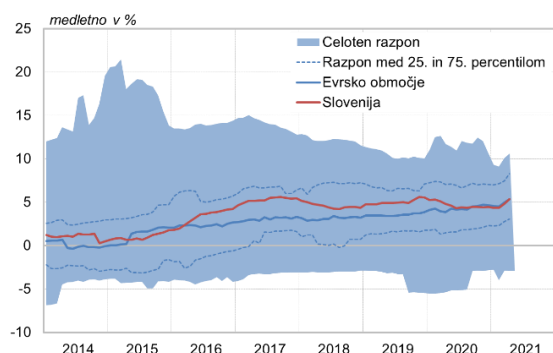

Opomba: Podatki v levi sliki so zajeti po bruto principu.
Vir: Banka Slovenije, ECB SDW, preračuni Banke Slovenije.

² Po neto principu so bila nižja za 3,6 %.

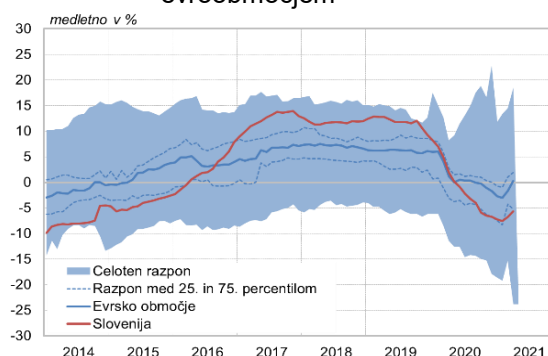
V primerjavi z državami evroobmočja sta medletni rasti posojil nefinančnim družbam in potrošniških posojil letos bili med nižjimi, medtem ko je bila rast stanovanjskih posojil enaka povprečju evroobmočja. Medletna rast posojil nefinančnim družbam je v evroobmočju od začetka leta precej upadla, vendar ostala pozitivna, medtem ko se je upadanje posojil temu sektorju v Sloveniji še okrepilo, vendar je medletna rast ostala pri 25. percentilu vseh držav članic. Poleg Slovenije je aprila upad beležilo še pet držav. Pri stanovanjskih posojilih gospodinjstvom se je medletna rast nekoliko okrepila tako v povprečju evroobmočja kot tudi v Sloveniji. Upadanje potrošniških posojil se je do aprila zmanjšalo, vendar je rast ostala pri 25. percentilu vseh držav evroobmočja, kjer je bila povprečna rast aprila znova pozitivna. Poleg Slovenije je bila medletna rast negativna še v devetih članicah.

Slika 2.7: Primerjava rasti stanovanjskih posojil med Slovenijo in evroobmočjem

Vir: ECB SDW, preračuni Banke Slovenije.

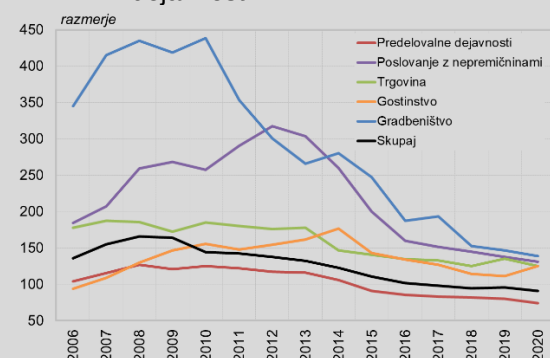
Slika 2.8: Primerjava rasti potrošniških posojil med Slovenijo in evroobmočjem

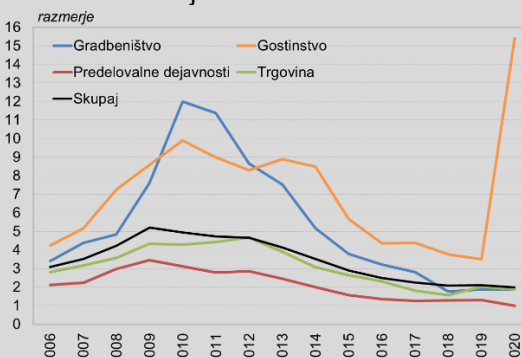
Okvir: Poslovanje nefinančnih družb v letu 2020

Finančni položaj nefinančnih družb se je tekom leta 2020, ki ga je zaznamovala pandemija Covid-19 in obsežni ukrepi za ublažitev njenih posledic, z vidika zadolženosti izboljšal, sposobnost odplačevanja obveznosti pa se ni poslabšala. Zadolženost nefinančnih družb, merjena kot razmerje med dolžniškimi obveznostmi in kapitalom, se je v letu 2020 še dodatno znižala in sicer na 91 %. Financiranje pri bankah se je, kljub z interventnimi zakoni danim možnostim za premostitev likvidnostnih težav, zmanjšalo, medtem ko so podjetja v drugih državah evroobmočja to možnost uporabila v večji meri. Kljub pandemiji je leta 2020 sposobnost nefinančnih družb za redno odplačevanje dolga, merjena kot razmerje med neto finančnim dolgom in EBITDA, ostala na skoraj enaki ravni tj. pri dveh letih. Slovenska podjetja pa so v večji meri kot podjetja v drugih državah evroobmočja izkoristila možnost odloga plačila obveznosti pri bankah. Finančni položaj komitentov bank se lahko s poslabšanjem finančnega položaja po izteku podpornih ukrepov še poslabša, tako da kljub sprejetim ukrepom nekateri ne bodo sposobni rednega odplačevanja dolgov.

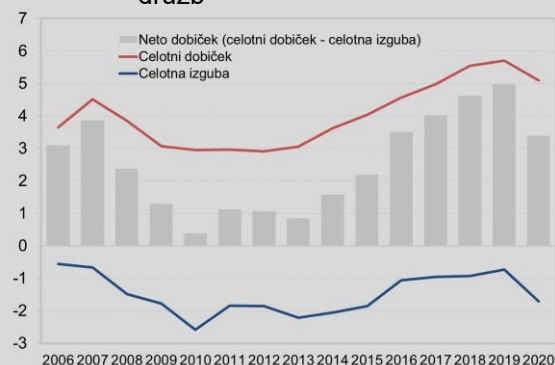
Slika 2.9: Razmerje med dolžniškimi obveznostmi in kapitalom za izbrane dejavnosti nefinančnih družb

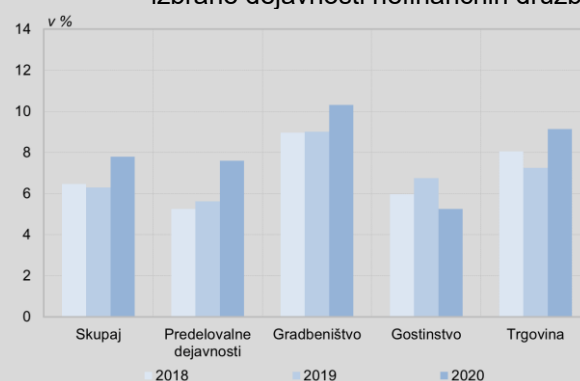
Slika 2.10: Razmerje med neto finančnim dolgom in EBITDA za izbrane dejavnosti nefinančnih družb

Slika 2.11: Neto celotni dobiček nefinančnih družb

Slika 2.12: Denarna sredstva v vseh sredstvih za izbrane dejavnosti nefinančnih družb

Vir: AJPES, preračuni Banke Slovenije.

Finančni položaj nefinančnih družb se močno razlikuje glede na dejavnost, zaradi pandemije Covid-19 pa je bilo leta 2020 med najbolj prizadetimi gostinstvo. Pred desetimi leti je bila zadolženost nefinančnih družb med najvišjimi v dejavnostih gradbeništva ter poslovanja z nepremičninami, kjer je bila najslabša tudi sposobnost odplačevanja dolga, medtem ko so bile leta 2020 razlike manjše. Zadolženost ostaja med najnižjimi pri nefinančnih družbah v predelovalnih dejavnostih, prav tako je sposobnost odplačevanja dolga le-teh med boljšimi. Leta 2020 se je zadolženost nefinančnih družb v večini dejavnosti znižala, medtem ko se je v dejavnosti gostinstva povečala. Pri nefinančnih družbah v gostinstvu se je močno poslabšala tudi sposobnost za odplačevanje dolga, in sicer predvsem zaradi izgube, ki so jo ta ustvarila. Nefinančne družbe so leta 2020 sicer ustvarile dobiček, ki pa je bil za tretjino nižji kot v letu pred tem. Prav tako se je v gostinstvu poslabšala likvidnost, medtem ko se je večini drugih dejavnosti najverjetneje zaradi obsežnih ukrepov izboljšala in celo presegla predkrizno raven.

Finančni položaj nefinančnih družb je bil pred krizo dober, rast bančnih posojil nefinančnim družbam je bila zmerna, z izboljševanjem makroekonomskih razmer v letu 2021 pa se lahko tudi upad posojil počasi ustavi. Nefinančne družbe so se v zadnjih desetih letih razdolžile najprej predvsem z zmanjšanjem dolga, kasneje pa tudi s povečanjem lastniškega kapitala, sposobnost odplačevanja dolga pa se je povečala tudi z visokimi dobički v letih pred krizo. Z nižjo zadolženostjo in povečano sposobnostjo podjetij za odplačevanje dolga kot pred leti, so se takrat vzpostavili ugodni pogoji za nov kreditni cikel. Rast posojil podjetjem je bila v letih pred krizo zmerna, v prihodnje pa bi se lahko z izboljševanjem makroekonomskih razmer upad posojil podjetjem umiril.

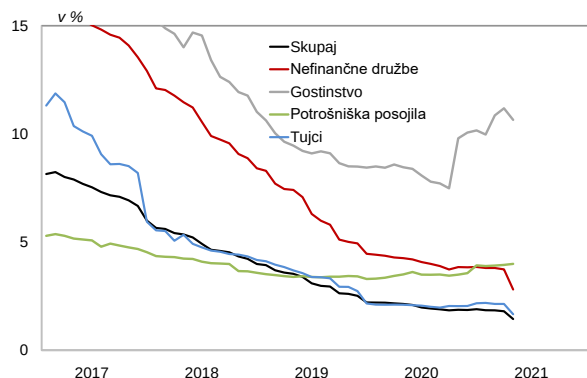
3. Kakovost naložb bank

Kazalniki kakovosti portfelja bank so se v prvih štirih mesecih 2021 na ravni bančnega sistema izboljševali. Delež NPE se je s stabilnih 1,8 % v prvem trimesečju aprila opazno zmanjšal, na 1,4 %, zaradi enkratnega večjega poplačila dolga. Poplačilo je močno zmanjšalo deleže NPE tudi v sektorju nefinančnih družb, s 3,7 % na 2,8 %, znotraj NFD v dejavnosti trgovine z 8,1 % na 3,4 % in v velikih podjetjih s 3,0 % na 1,4 %. Prav tako je precejšen vpliv na zmanjšanje NPE do tujine, z 1,3 % na 0,8 %, zaradi poplačila dolgov hčerinskih družb v tujini. Neodvisno od tega učinka se je zmanjševanje NPE v prvih mesecih 2021 nadaljevalo tudi v drugih skupinah komitentov in dejavnostih. Tudi v gostinstvu je aprila prišlo do njihovega zmanjšanja, na 10,6 %, vendar je po vztrajnem trendu naraščanja v preteklih mesecih prezgodaj sklepati o obratu, posebej glede na še vedno prisotne omejitve pri poslovanju gostinskih podjetij in negotovost okrevanja v tej dejavnosti. Nadaljuje pa se porast deleža NPE pri potrošniških posojilih: po večjem porastu v decembru, z 2,8 % na 3,2 %, se je do aprila delež povečal na 3,3 %. Kljub interventnim ukrepom je epidemija nekatere dele gospodinjstev bolj prizadela, praviloma iz dejavnosti z omejenim poslovanjem, kar posledično lahko vpliva na njihovo sposobnost servisiranja dolgov.

Naraščanje izpostavljenosti v skupini s povečanim kreditnim tveganjem (skupina 2 po MSRP) se je na ravni celotnega portfelja ustavilo, izjeme so isti deli portfelja kot pri deležih NPE. Delež skupine 2 se je na ravni portfelja s 6,5 % v decembru rahlo zmanjšal, na 6,4 % v aprilu. Največji premiki so pri nefinančnih družbah (zmanjšanje deleža z 12,3 % na 11,6 %), kjer je prišlo do

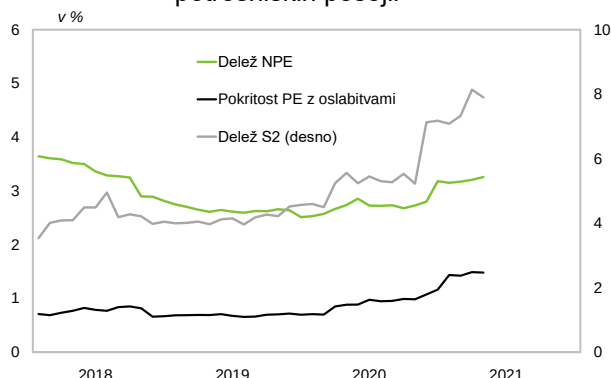
prerazvrščanja terjatev nazaj v skupino 1 z najmanjšim kreditnim tveganjem. Pod vplivom ugodnih gibanj v makrookolju in napovedi o okrevanju za prihodnje obdobje so banke opravile prerazvrščanje v manj tvegane skupine v predelovalnih dejavnostih, trgovini, gradbeništvu, v manjši meri v prometu. Na drugi strani, s padajočimi deleži skupine 1, so podjetja iz gostinstva ter rekreacije, kulture in razvedrilnih dejavnosti, v katerih delež skupine 2 dosega že skoraj polovico portfelja. Ocenjujemo, da navedena gibanja kažejo na nadaljnjo previdnost bank pri oceni tveganj v podjetjih iz dejavnosti, ki kljub umirjanju pandemije še ne morejo v celoti ali vsaj v večji meri zagnati svojega poslovanja. Ob koncu leta 2020, precej kasneje kot v portfelju podjetij, so porasli deleži skupine 2 tudi pri prebivalstvu, tako pri potrošniških kot pri stanovanjskih posojilih; pri potrošniških se je naraščanje nadaljevalo tudi v prvem četrtletju 2021. Morebitno poslabševanje portfelja prebivalstva bo v določeni meri odvisno od okrevanja prizadetih dejavnosti, od katerih je odvisen finančni položaj dela teh dolžnikov.

Slika 3.1: Delež NPE za izbrane dele portfelja

Vir: Banka Slovenije.

Slika 3.2: Kazalniki kakovosti portfelja potrošniških posojil

Pokritost celotnega portfelja z oslabitvami se je v letu 2021 do aprila zmanjševala, enkratni dogodek poplačila dolga pa je povečal pokritost NPE z oslabitvami. Slednja se je aprila povečala za dobrih 5 odstotnih točk, na 52,7 %. Pri donosnih izpostavljenostih je pokritost nekoliko manjša kot konec preteklega leta, 0,6 % (prej 0,7 %). Tako kot pri deležih NPE in deležih skupine 2 ocenjujemo, da je to posledica bolj optimističnega makroekonomskega položaja v slovenskem in tudi mednarodnem okolju. Z naraščajočo pokritostjo z oslabitvami, z 1,2 % na 1,5 %, pa ponovno izstopajo donosna potrošniška posojila, medtem ko se pri stanovanjskih posojilih tako kot v drugih delih portfelja, pokritost zmanjšuje.

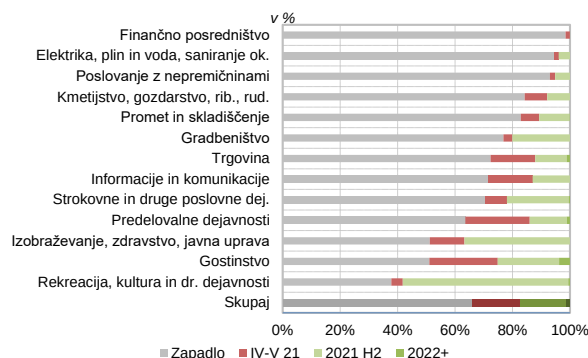
Postopen potek podpornih ukrepov in prenehanje ugodnejšega regulatornega obravnavanja odloženih izpostavljenosti vnašajo negotovost glede prihodnje kakovosti portfelja bank. Skorajšnji potek odlogov plačila dolgov bo pri številnih podjetjih, ki so utrpela večjo poslovno škodo tekom pandemije, še zlasti če je normalen zagon poslovanja še oddaljen, privedel do položaja neplačila. Tudi morebitni dogovori z bankami o restrukturiranju ali dodatnem odlogu dolgov se zaradi prenehanja ugodne regulatorne obravnave odlogov, lahko odrazijo na porastu NPE. Stečajni podjetij, ki poslovnim težavam podjetij sledijo s časovnim zamikom, se v večji meri lahko pojavijo šele v naslednjem letu. Zaradi teh negotovosti se kreditno tveganje v bankah še naprej ohranja na visoki ravni.

Kakovost odloženih izpostavljenosti do NFD je slabša od kakovosti celotnega portfelja, pri čemer se bo pri še nezapadlih posojilih dejansko pokazala šele po njihovi zapadlosti. Delež NPE v odloženih (zapadlih in nezapadlih) izpostavljenostih do NFD je aprila znašal 6,7 % oziroma 134 mio EUR, v primerjavi z 2,8 % in 409 mio EUR v celotnem portfelju NFD. Približno polovica teh NPE je v že poteklih odlogih. Največji deleži NPE v odloženih izpostavljenostih so v gradbeništvu, 20,1 %, v gostinstvu, 12,1% in v strokovnih, poslovnih in drugih storitvah, 15,2%. Po obsegu pa je največ NPE v odloženih posojilih gostinskih podjetij, 43 mio EUR, kjer jih je opazno več kot v celotni predelovalni dejavnosti, 31 mio EUR. K prihodnjemu povečanju NPE bodo največ prispevale izpostavljenosti do tistih dejavnosti, ki so po poteku odlogov začele zamujati s poravnavanjem obveznosti, vendar še niso razvrščene med NPE.

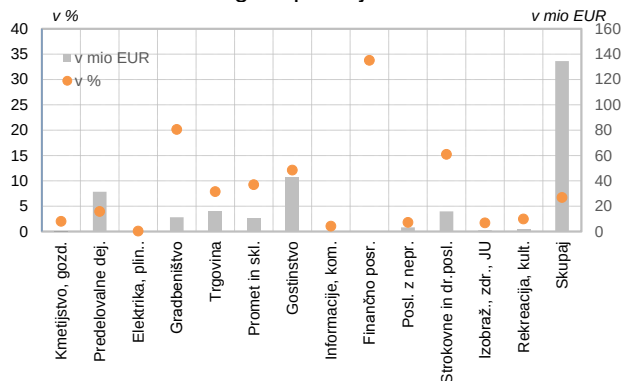
Do konca aprila sta zapadli dve tretjini odloženih izpostavljenosti do nefinančnih podjetij, v določenem odstotku je pri njih že prišlo do zamud pri odplačevanju. Najmanjši delež zapadlosti

odlogov do aprila 2021 je v rekreacijskih, kulturnih in razvedrilnih dejavnostih, 38 %, ki so večji del odlogov uveljavile šele v zadnjih mesecih preteklega leta, ter v gostinstvu in izobraževanju, zdravstvu in javni upravi, s po 51 %. Že v maju in juniju bo zapadel večji del odloženih obveznosti gostinskih podjetij (24 %) in predelovalnih dejavnosti (22 %), obe dejavnosti skupaj pa pomenita 80 % vseh zapadlosti v teh dveh mesecih.

Slika 3.3: Zapadanje odlogov po dejavnosti NFD

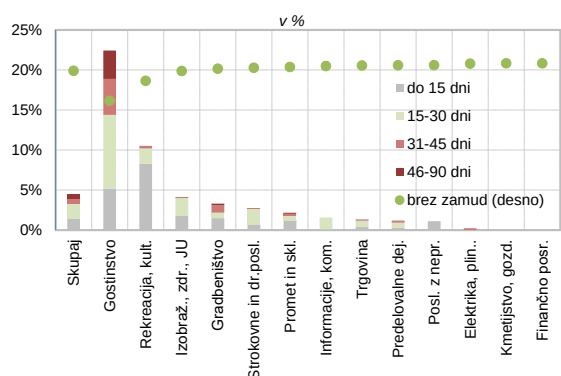
Slika 3.4: Zneski in deleži NPE v posojilih z odlogom po dejavnosti NFD

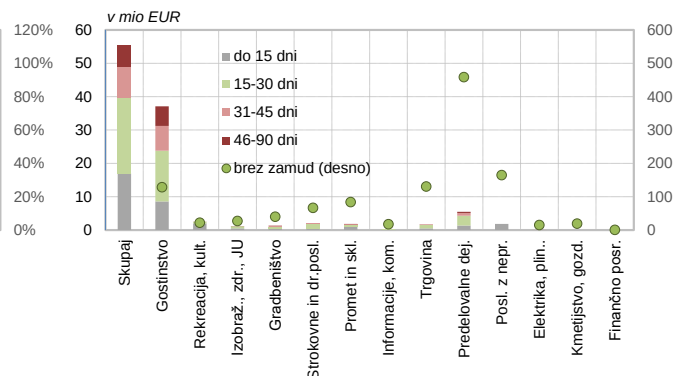
Vir: Banka Slovenije.

Pričakujemo lahko porast novih NPE v NFD, pri katerih so odlogi že potekli in so že začela zamujati s poravnavanjem obveznosti. Med podjetji, ki zamujajo s plačili do 90 dni (in niso že razvrščena med NPE) je dve tretjini izpostavljenosti do podjetij iz gostinstva, preostala tretjina pa je razporejena med vse druge dejavnosti. V gostinstvu je delež zapadlih odlogov, ki je v zamudi do 90 dni, dosegel 23 %. Delež je visok tudi v rekreacijskih, kulturnih in razvedrilnih dejavnostih, 10 %, pri vseh drugih dejavnostih pa znaša manj kot 5 %. Na podlagi teh podatkov o že realiziranih zamudah lahko ocenimo, da je tudi pri posojilih, ki zapadajo v maju in juniju, velika verjetnost zamud, glede na počasno in le delno odpiranje teh dejavnosti.

Slika 3.5: Zamude pri poravnavanju dolga iz zapadlih donosnih posojil z odlogom po dejavnosti NFD, deleži

Slika 3.6: Zamude pri poravnavanju dolga iz zapadlih donosnih posojil z odlogom po dejavnosti NFD, zneski

Opomba: Dejavnosti so razvrščene na podlagi deleža odloženih izpostavljenosti, ki po poteku odlogov poravnava obveznosti z zamudo do največ 90 dni. NPE iz so iz teh prikazov izvzeti.

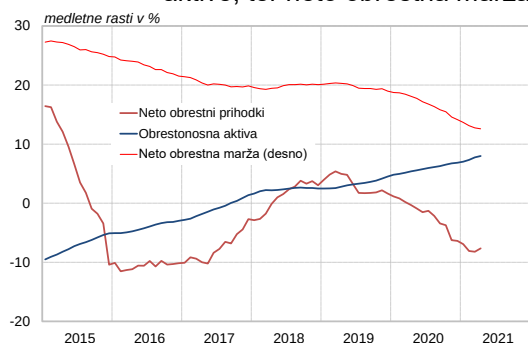
Vir: Banka Slovenije.

4. Ustvarjanje dohodka bank

Letošnje zvišanje dohodka v slovenskem bančnem sistemu je nadpovprečno. Ob tem, da se banke že eno leto soočajo z negativno rastjo neto obresti, je bilo gibanje ostalih kategorij ugodno, neto dohodek bank se je nadpovprečno povečal, kar pa je letos posledica tako višjih neobrestnih prihodkov kot obvladovanja operativnih stroškov.

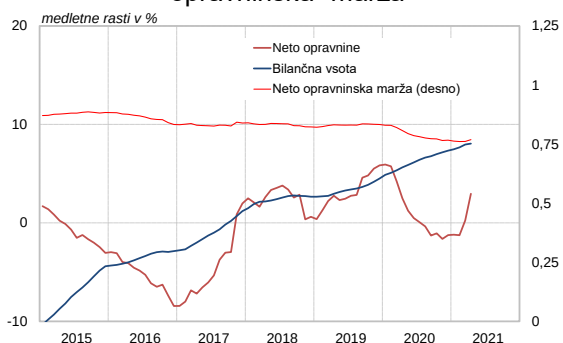
Neto obrestni prihodki zaostajajo za lanskimi, neto obrestna marža se je dodatno znižala. Neto obrestni prihodki, ključna kategorija ustvarjanja prihodkov bank, se sicer znižujejo že od začetka drugega četrtnetja 2020. Njihov medletni upad je aprila znašal -5,1 %, ob primerjavi enoletnih obdobj pa je njihovo zaostajanje za lansko vrednostjo še za 2,5 odstotni točki večje (-7,6 %). K znižanju neto obrestnih prihodkov je postopoma poleg cenovnih učinkov, ki so prisotni že več let, vse bolj prispevalo tudi zmanjšanje posojilne aktivnosti bank. Obseg pozitivnih količinskih učinkov iz posojil se je že lani zmanjševal in banke niso več uspele nadomestiti negativnih cenovnih učinkov. Obrestni prihodki bank so letos do konca aprila za 3,0 % zaostajali za lanskimi. Medletna rast posojil nebančnemu sektorju, ki se je že lani do konca leta močno znižala, vendar ostala pozitivna, je letos pričela upadati; aprila je znašala -0,4 %, kar prispeva k zmanjšanju obrestnih prihodkov iz posojil.³ V zadnjem obdobju se povečujejo tudi obrestni odhodki, vendar k znižanju neto obrestnih prihodkov prispevajo precej manj kot dogajanje na prihodkovni strani. Povečanje obrestnih odhodkov, letos je medletno znašalo 9,7 %, je posledica zadolžitve preko dražjih virov (v letu 2020 izdanih vrednostnih papirjev) pa tudi presežnih rezerv na aktivih, ki se deloma obrestujejo po negativni obrestni meri. Neto obrestna marža, izračunana za zadnje enoletno obdobje, se je do aprila 2021 znižala na 1,50 %. Na znižanje marže vpliva tako upad neto obresti, kot hitro povečevanje nizko obrestovane likvidne aktive bank, predvsem v obliki primarne likvidnosti znotraj katere prevladujejo presežne rezerve bank pri centralni banki.

Slika 4.1: Medletne rasti neto obrestnih prihodkov, neto obrestovane aktive, ter neto obrestna marža

Vir: Banka Slovenije.

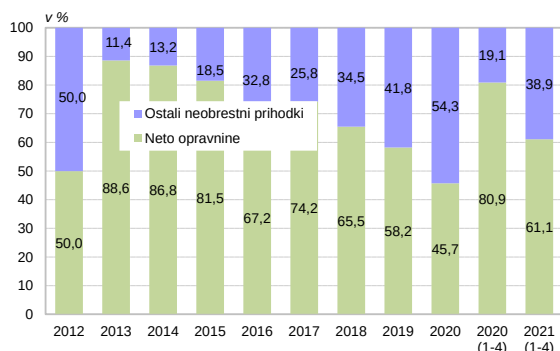
Slika 4.2: Medletne rasti neto opravnin, bilančne vsote, ter neto "opravninska" marža

Neto neobrestni prihodki bančnega sistema so letos močno presegli lanske. Njihovo visoko povečanje je v največji meri posledica zvišanja ostalih, »neopravninskih« neobrestnih prihodkov, ki so bolj volatilni in pogosto zgolj enkratne narave. Ti letos izvirajo iz učinkov prevrednotenja iz naslova kreditov oziroma vrednostnih papirjev pri več bankah. Letos se je obrnil trend pri doseganju neto opravnin, ki so se medletno povečale za visokih 9,7 %, kar je lahko tudi posledica dejstva, da nekatere banke prihodkov iz ležarin oziroma negativnih obrestnih mer za vloge ne uvrščajo med obrestne prihodke, ampak med neto opravnine. Neto opravninska marža bank se je v zadnjih mesecih ustalila na ravni okrog 0,77 %.

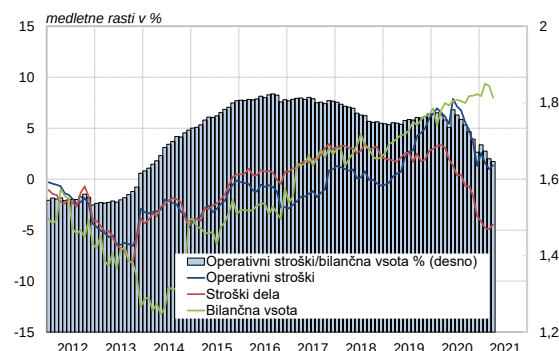
³ V letu 2020 je povprečno stanje posojil nebančnemu sektorju še vedno presegalo predlanskega za skoraj 3 %, v zadnjem četrtnetju leta 2020 je bila rast ničelna, v prvem četrtnetju 2021 pa negativna, znašala je okrog -0,5 %. To je dodatno prispevalo k zmanjšanju obrestnih prihodkov iz posojil (-2,2 %), ki predstavljajo skoraj 87 % vseh obrestnih prihodkov.

Slika 4.3: Struktura neobrestnih prihodkov

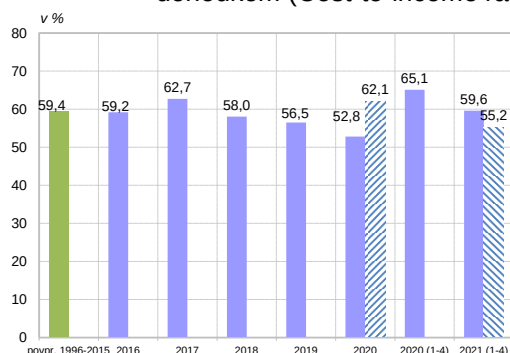
Vir: Banka Slovenije.

Slika 4.4: Operativni stroški, stroški dela in delež operativnih stroškov v bilančni vsoti

Banke so tudi letos razmeroma dobro obvladovale operativne stroške. Ob izvzetju stroškov vplačil bank v sklad za reševanje in jamstveno shemo, ki se od junija 2020 naprej uvrščajo med operativne stroške, bi se operativni stroški v prvi tretjini leta 2021 celo zmanjšali za 3,5 %. Banke so na ravni sistema dobro obvladovale tudi stroške dela, ki so bili povsem primerljivi z lanskimi (-0,6 %), primerjava za daljša enoletna obdobja pa pokaže, da je zmanjšanje teh stroškov bilo še večje (-4,6 %). Glede na lani v enakem obdobju se je zmanjšal kazalnik CIR (*Cost-to-Income ratio*, tj. operativni stroški v bruto dohodku bank), na 59,6 %, ob izvzetju omenjenega učinka bi bil nižji še za 4,4 odstotne točke.

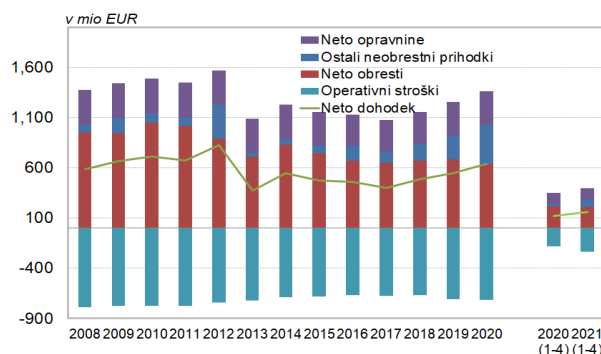
Slika 4.5: Kazalnik razmerja med operativnimi stroški in bruto dohodkom (Cost-to-income ratio)

Opomba: Na sliki levo je kazalnik v zadnjih v dveh stolpcih izračunan v letu 2020 ob neupoštevanju učinkov združitve dveh bank, v obdobju v 1-4 2021 pa ob upoštevanju učinka izvzetja vplačil bank v sklad za reševanje in v jamstveno shemo

Vir: Banka Slovenije.

Slika 4.6: Neto obrestni prihodki, neto ne-obrestni prihodki, operativni stroški in neto dohodek bank

Ustvarjeni neto dohodek bank je bil skoraj tretjino višji kot lani v enakem obdobju. Glede na pričakovane trende je bilo zaenkrat gibanje dohodka, razen v delu, ki se nanaša na neto obresti, zelo dobro, kljub temu pa je potrebno izpostaviti, da se neto obrestni prihodki bank zmanjšujejo in da je največji del neto neobrestnih prihodkov nastal iz dela, ki ni trajne narave.

5. Kapitalska ustreznost, dobičkonosnost in likvidnost bank

Slovenski bančni sistem je v prvem četrtletju 2021 ohranil razmeroma dober kapitalski položaj. Količnik skupne kapitalske ustreznosti bančnega sistema na konsolidirani osnovi se je v prvem četrtletju 2021 znižal za 0,3 odstotne točke na 18,0 %, količnik CET1 pa za 0,2 odstotne točke na 16,5 %. V primerjavi z evroobmočjem je količnik skupne kapitalske ustreznosti ostal nižji od povprečja evroobmočja,⁴ medtem ko ga količnik CET1 še naprej presega. Kapitalski količniki so se zmanjšali pri več kot polovici bank, saj se je pri njih bolj kot kapital povečala tveganju prilagojena aktiva. Gre predvsem za tiste banke, ki so v tem obdobju povečale kreditiranje podjetij in gospodinjstev. Tveganju

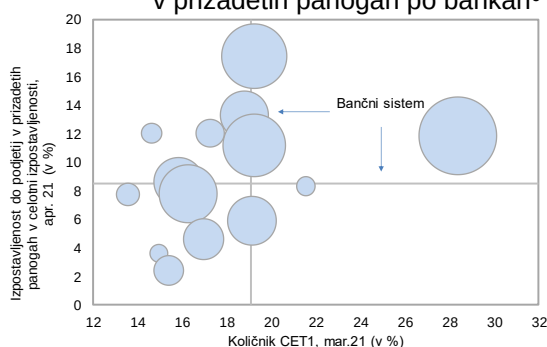
⁴ V času pisanja tega poročila so zadnji razpoložljivi podatki za evroobmočje na voljo do vključno septembra 2020.

prilagojena aktiva za neplačane in visoko tvegane izpostavljenosti se je povečala le pri nekaterih bankah, na ravni bančnega sistema pa je njihov delež konec prvega četrtletja 2021 znašal 5,0 % tveganju prilagojene aktive za kreditno tveganje.

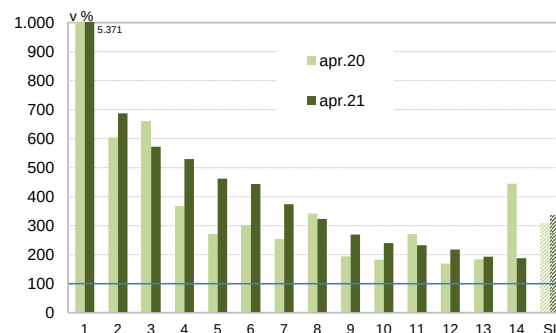
Razlike v kapitalskih presežkih nad skupno kapitalsko zahtevo⁵ so med bankami ostale precejšnje. Razlog ni samo v višini kapitalске ustreznosti, temveč tudi v različnih kapitalskih zahtevah drugega stebra in višini kapitalskih blažilnikov. Kapitalski presežek se je na ravni bančnega sistema v prvem četrtletju 2021, glede na konec lanskega leta, rahlo zmanjšal in znašal 3,64 % tveganju prilagojene aktive.

Večji vpliv na zmanjševanje količnikov kapitalске ustreznosti prek izgub in višjih uteži tveganja bodo banke najverjetneje občutile po izteku interventnih ukrepov in posledično pričakovanem poslabšanju kakovosti kreditnega portfelja. Z negativnimi posledicami zaostrenih gospodarskih razmer se bodo težje soočile banke z nižjimi kapitalskim presežki in tiste, ki so bolj izpostavljene do najbolj prizadetih dejavnosti. Poleg tega bodo možnosti za povečevanje kapitala manjše, zaradi pričakovanega zniževanja dobičkonosnosti bank.

Slika 5.1: Količnik CET1 na posamični osnovi in izpostavljenost do nefinancijskih družb v prizadetih panogah po bankah⁶

Slika 5.2: Količnik likvidnostnega kritja (LCR) po bankah

Opomba: Na sliki levo so vključene izpostavljenosti do podjetij v naslednjih panogah: promet, gostinstvo, strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti, druge raznovrstne poslovne dejavnosti, kulturne dejavnosti. Velikost mehurčkov prikazuje presežek nad skupno kapitalsko zahtevo (OCR+P2G), ki je izračunana na konsolidiranih podatkih. Na sliki desno vodoravna modra črta označuje minimalno zahtevano raven LCR (100 %) v skladu z regulativo CRR.

Vir: Banka Slovenije.

Visok dobiček v obdobju januar-april 2021 je bil predvsem posledica povečanja neto dohodka bank in neto sproščanja oslabitev in rezervacij. Okrog polovica povečanja letošnjega dobička pred obdavčitvijo glede na lanskega v enakem obdobju (Glej sliko 4.3) izvira iz dohodkovnega dela,⁷ druga polovica pa iz dejstva, da so lani v tem obdobju banke izkazovale neto oslabitve in rezervacije (12,5 mio EUR), medtem ko so letos beležile neto sproščanje (16 mio EUR). Konec lanskega leta so vse kreditne institucije razen ene neto oblikovale stroške oslabitev in rezervacij, v letošnjem letu pa je kar 9 institucij neto sproščalo oslabitve in rezervacije, pri čemer je k njihovem skupnemu obsegu izrazilo prispevala le ena banka.

Zniževanje neto obrestne marže in morebitna realizacija kreditnega tveganja ob izteku odlogov bosta v prihodnje vplivala na višino dobičkonosnosti. Donosnost na kapital pred obdavčitvijo (ROE) je trenutno še visoka (11,6 %) in celo presega doseženo v lanskem letu (9,6 %). Dobitek pred obdavčitvijo je letos do konca aprila znašal visokih 178 mio EUR in je kar za 85 % presegel lanskega v enakem obdobju. V prihodnje bodo višino dobička pomembno krojile gospodarske razmere. Ob izteku odlogov⁸ se lahko povečajo oslabitve, kar lahko poveča pritisk na dobičkonosnost, pri čemer je potrebno upoštevati tudi vpliv mednarodnih računovodskih standardov. Že ob upoštevanju dolgoročnega deleža stroškov oslabitev in rezervacij v ustvarjenem bruto dohodku bi dobiček letos

⁵ Skupna kapitalška zahteva je vsota kapitalskih zahtev po stebrih 1 in 2 ter vseh blažilnikov.

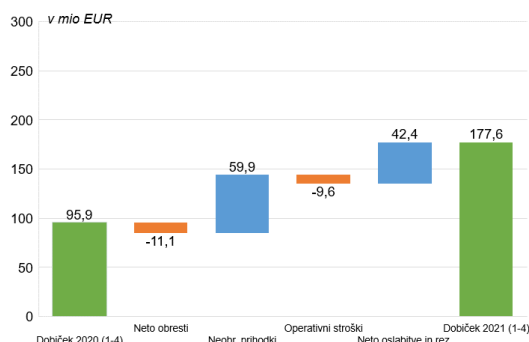
⁶ V sliki 4.1. so upoštevani zadnji razpoložljivi podatki: pri izpostavljenostih do podjetij v prizadetih panogah so podatki za april 2021, medtem ko so za CET1 in presežek nad skupno kapitalsko zahtevo upoštevani podatki za marec 2021.

⁷ Glej del poročila o dohodkovnem tveganju.

⁸ Glej poglavje o kreditnem tveganju.

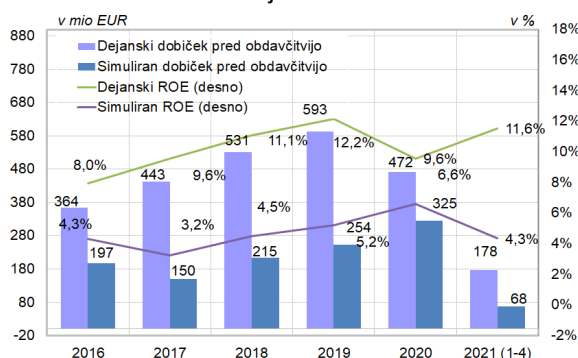
znašal le nekoliko več kot tretjino dejansko doseženega. Manj ugodna gibanja lahko hitro vplivajo na sposobnost krepitve kapitala oziroma odpornosti bank.

Slika 5.3: Spremembe komponent nastanka/porabe dobička v 1-4 2021 glede na 1-4 2020.

Vir: Banka Slovenije.

Slika 5.4: Primerjava dejanske in simulirane dobičkonosnosti bank ob upoštevanju dolgoročnega povprečja stroškov oslabitev in rezervacij.

Likvidnost bančnega sistema se je v prvih štirih mesecih 2021 izboljšala. Količnik likvidnostnega kritja (LCR) se je povečal za 9 odstotnih točk na visokih 334 %, kar kaže na visoko sposobnost pokrivanja neto likvidnostnih odlivov v kratkoročnem stresnem obdobju. Slovenija se po višini tega kazalnika med državami Evropske unije⁹ uvršča na četrto mesto. Likvidnostni presežek nad regulatorno zahtevo LCR (100 %) se je na ravni sistema povečal za 4,4 % na 9,7 mrd EUR, kar je najvišji presežek v zadnjih petih letih. Skoraj vse slovenske banke so aprila dosegle vsaj dvakratnik regulatorne zahteve LCR, vendar pa so razlike med njimi še vedno precejšnje.

Ob nadaljnjem porastu vlog nebančnega sektorja in skromnem kreditiranju so se, tako kot lani, tudi do aprila letos močno povečale visoko likvidne naložbe in sicer denar v blagajni, sredstva pri centralni banki in vpogledne vloge pri drugih bankah. Aprila so znašale zgodovinsko visokih 21,0 % bilančne vsote. Delež sekundarne likvidnosti¹⁰ v bilančni vsoti se je letos znižal na 17,1 %, predvsem zaradi rasti bilančne vsote. Banke so ohranile razmeroma visok delež prostega sklada finančnega premoženja za zavarovanje pri Evrosistemu, ki je bil aprila za 38 odstotnih točk višji od povprečja evroobmočja in je znašal 62 %, kar jim omogoča pridobitev dodatnih likvidnih sredstev, če bi jih potrebovale.

Ob predvidenih napovedih izboljšanja epidemioloških in gospodarskih razmer ne pričakujemo večjega poslabšanja likvidnostnega položaja bančnega sistema. Ta bi se pri posameznih bankah lahko poslabšal, če bi prišlo do nenadnega premika vlog med bankami ali umika vlog iz bančnega sistema. S tem bi se težje soočile banke z nižjimi likvidnostnimi presežki, zato ostaja pozorno spremljanje likvidnostnega položaja zlasti pri teh bankah zelo pomembno.

6. Viri financiranja bank

Rast vlog nebančnega sektorja se postopno umirja, aprila se je znižala na 10,7 % medletno. Po razmeroma visokih mesečnih prirastih v prvem četrtletju letos, se je obseg vlog nebančnega sektorja aprila, prvič po razglasitvi pandemije Covid-19, zmanjšal in sicer za 110 mio EUR. Kljub temu je prirast vlog nebančnega sektorja v prvih štirih mesecih letos znašal 1.115 mio EUR in za petino presegel lanskega v enakem obdobju. K rasti vlog nebančnega sektorja so, tako kot lani, najbolj prispevale povečane vloge gospodinjstev in nefinančnih družb.

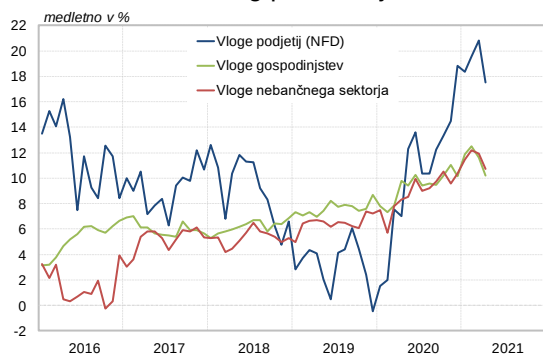
⁹ V času pisanja tega poročila so bili zadnji razpoložljivi podatki po državah Evropske unije na voljo za september 2020, pri primerjavi med državami je upoštevana konsolidirana osnova.

¹⁰ Sekundarna likvidnost temelji na podatkih likvidnostne lestvice in je vsota vrednostnih papirjev Republike Slovenije in tujih tržnih vrednostnih papirjev najmanj bonitete BBB.

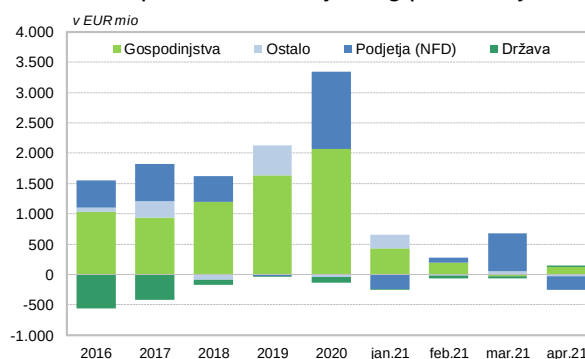
Medletna rast vlog gospodinjstev se je sicer do aprila upočasnila na 10,2 %, vendar pa ostaja višja kot pred razglasitvijo pandemije marca lani. Vloge gospodinjstev so se letos do aprila povečale za 720 mio EUR na 23,2 mrd EUR, kar je polovica bilančne vsote. Pričakujemo, da se bo rast vlog gospodinjstev še naprej postopno upočasnjevala, saj se ob predvidenem sproščanju ukrepov in oživitvi vseh gospodarskih dejavnosti možnosti za trošenje in investicije povečujejo. Hkrati bo na nižjo dinamiko medletne rasti vplival tudi bazni učinek, saj so bila mesečna povečanja vlog v prvem in drugem valu pandemije izrazito visoka, ob postopni normalizaciji razmer pa se najverjetneje ne bodo ponovila. Dodaten vpliv na zniževanje vlog gospodinjstev lahko pri posameznih bankah povzroči uvedba ležarin za fizične osebe, ki lahko povzroči premik privarčevanih sredstev med bankami ali umik iz bančnega sistema v druge oblike naložb (vzajemni skladi, naložbe v nepremičnine, kapitalski trg).

Tako kot pri gospodinjstvih se je aprila zmanjšala tudi medletna rast vlog nefinančnih družb, vendar je bila s 17,5 % za deset odstotnih točk višja kot po razglasitvi pandemije. Podjetja bodo najverjetneje sredstva pri bankah postopno zmanjševala, še zlasti tista, ki so v teh razmerah najbolj prizadeta. Vloge nefinančnih družb so se letos do aprila povečale za 248 mio EUR na 8,3 mrd EUR, mesečne spremembe pa še naprej ostajajo volatilne. Odvisnost bančnega sistema od ostalih virov je ostala nizka. Delež grosističnih virov financiranja je aprila znašal 5,7 % bilančne vsote, obveznosti do Evrosistema pa le 3,0 %. Banke so do aprila na operacijah dolgoročnega refinanciranja TLTRO-III izkoristile le 22 % maksimalnega obsega.

Slika 6.1: Rast vlog po sektorjih

Slika 6.2: Sprememba stanja vlog po sektorjih

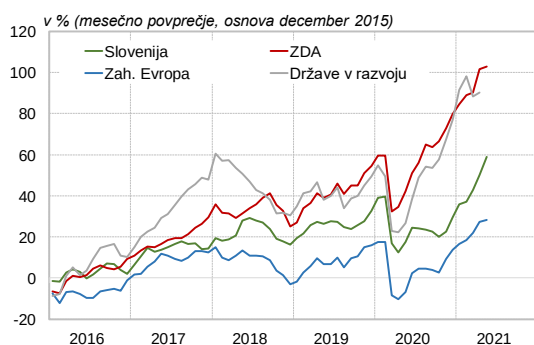
Vir: Banka Slovenije

Varčevalci so ob negotovem razvoju epidemioloških in gospodarskih razmer sredstva še naprej puščali predvsem na računih pri bankah in si s tem zagotovili možnost za njihovo takojšnjo uporabo v primeru potreb. Delež vlog na vpogled se je aprila povečal na 79,9 % vseh vlog nebančnega sektorja oziroma 61,5 % bilančne vsote. Pri gospodinjstvih je bil ta delež še višji, aprila je znašal 84,2 % vseh vlog gospodinjstev. V zadnjem enoletnem obdobju so se vloge gospodinjstev na vpogled povečale v vseh državah evroobmočja, Slovenija pa je ostala ena izmed petih držav z najvišjim deležem vlog gospodinjstev v bilančni vsoti med katerimi prevladujejo vloge na vpogled.

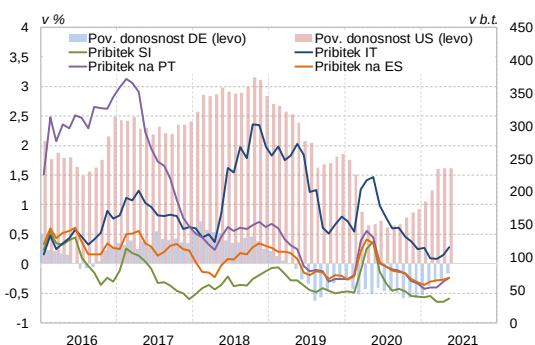
7. Kapitalski trgi in vzajemni skladi

Rast na delniških trgih se je nadaljevala tudi v prvih petih mesecih leta 2021, kar je odražalo prehod svetovnih gospodarstev iz recesij v okrevanje. Delniški trgi so dodaten zagon v rasti dobili ob povišanju zahtevanih donosov državnih obveznic. Pozitivna pričakovanja glede nadaljnega gospodarskega okrevanja in pričakovanja o povišanju inflacijskih pritiskov v ZDA so sprožila prodajni pritisk in povišanje zahtevanih donosov tudi pri evropskih državnih obveznicah. V tem obdobju sta ECB in Fed javnosti pojasnjevala, da je višja realizirana inflacija začasne narave in s tem ublažila prehitro krepitev tržnih pričakovanj glede obrata k restriktivnejši denarni politiki in preprečila nenadzorovano rast zahtevanih donosov na državne obveznice. Inflacijska pričakovanja so se odrazila tudi v rasti cen nafte (nafta brent se je na začetku drugega četrtletja ustalila pod 70 USD za sodček), medtem ko se cene nekaterih surovin (baker, aluminij, cink, nikelj, itd.) približujejo rekordnim vrednostim.

Slika 7.1: Okrevanje izbranih borznih indeksov

Slika 7.2: Povprečna donosnost in pribitki 10-letnih državnih obveznic

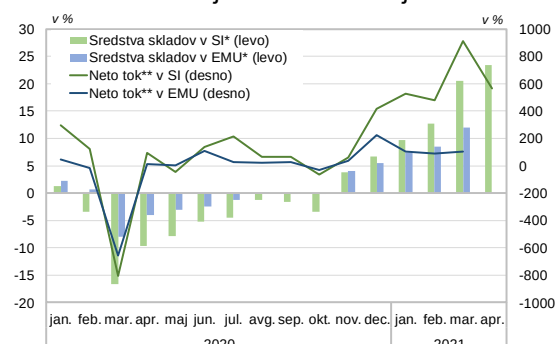

Opomba: Na sliki desno je za ZDA izbran indeks S&P 500, za Zahodno Evropo Euro Stoxx 600, za države v razvoju pa Emerging markets net total return index. Podatki v obeh slikah so do vključno maja 2021.

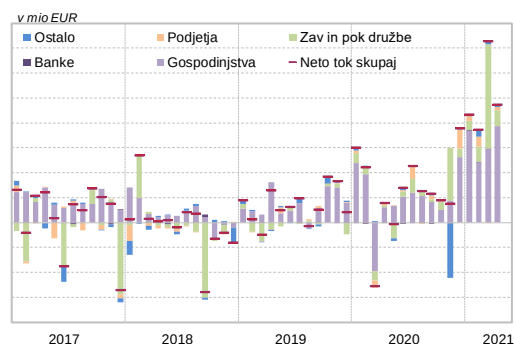
Vir: Bloomberg, Banka Slovenije.

Optimizem na borzah vpliva tudi na povečanje zanimanja vlagateljev za naložbe v vzajemne sklade. Neto naložbe v domače sklade (brez naložb v denarne sklade) so se v Sloveniji v prvih štirih mesecih leta 2021 v primerjavi z enakim obdobjem leta 2019 (pred izbruhom Covid-19) povečale iz 24 mio EUR na 221 mio EUR, v evroobmočju pa v prvih treh mesecih za 2,5-krat na 280 mrd EUR. Naložbe v delniške sklade v Sloveniji predstavljajo več kot polovico vseh naložb, zato je bila rast po marčevskem padcu v letu 2020 večja kot v evroobmočju. Največji lastniki enot premoženja v domačih vzajemnih skladih ostajajo gospodinjstva, ki so v prvih mesecih leta 2021 izrazito povečala neto naložbe v domače sklade. Ob tem so več kot 70 % svojih neto vplačil namenila v delniške sklade, medtem ko so zniževala izpostavljenost do denarnih skladov. S povečevanjem neto naložb so nadaljevala tudi podjetja, ki so v preteklih letih izstopala iz skladov, ter zavarovalnice, ki so naložbe močno povečale v marcu, pri čemer je šlo za visoko koncentrirano vrsto poslov.

Slika 7.3: Primerjava gibanja sredstev in neto toka sredstev v sklade med Slovenijo in evroobmočjem

Slika 7.4: Neto naložbe v domače vzajemne sklade

Opomba: Na sliki levo sta zadnja razpoložljiva podatka za slovenijo april, za evroobmočje pa marec. Zaradi primerljivosti nismo upoštevali sredstev in naložb v denarne sklade. *Odstotna sprememba stanja v primerjavi z decembrom 2019. **Odstotna sprememba glede na mesečno povprečje doseženo v letu 2019. V Sloveniji je bil neto tok negativen marca in maja 2020, v evroobmočju pa marca 2020.

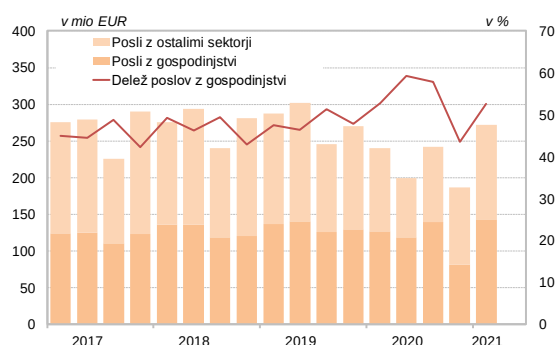
Vir: ECB SDW, ATVP, Banka Slovenije.

8. Poslovanje liziških družb

Liziške družbe¹¹ so v prvem četrtletju 2021 poročale o medletnem povečanju novih poslov, a ti ostajajo pod nivojem iz enakega obdobja leta 2019. Vrednost novih poslov se je medletno povečala za 13,2 % na 272 mio EUR, v primerjavi z enakim obdobjem leta 2019 pa je zaostala za 5,6 %. K medletnemu povečanju vrednosti novih poslov so prispevala gospodinjstva in podjetja, ki so se posluževala storitev finančnega najema – te so predstavljale 77 % vrednosti novih poslov, za nakup predvsem rabljenih osebnih vozil ter rabljenih težjih komercialnih in tovornih vozil.

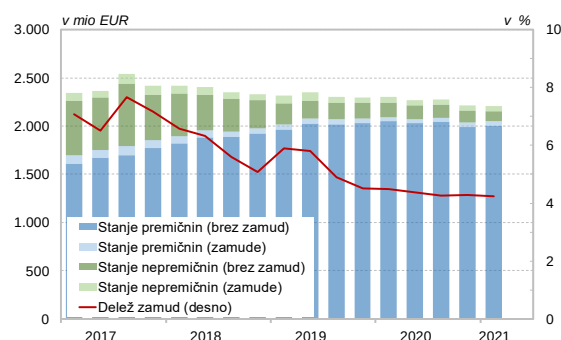
¹¹ Obravnavamo tiste družbe, ki skladno s Sklepom o poročanju institucij, ki izvajajo dejavnost najema, poročajo Banki Slovenije.

Slika 8.1: Novi lizinški posli

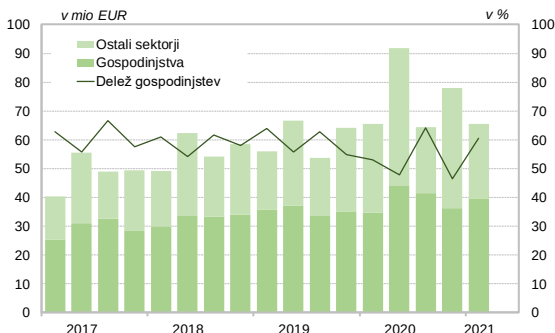
Vir: Banka Slovenije.

Slika 8.2: Stanje lizinških poslov in delež zamud nad 90 dni

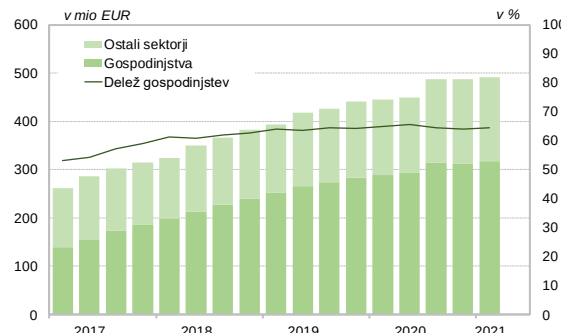
Stanje poslov se je v prvem četrtnetu 2021 zaradi krčenja novih poslov tekom leta 2020 in prodaje nepremičninskih naložb medletno zmanjšalo za 4,1 % na 2,2 mrd EUR, celotni dobiček pa skoraj prepolovil. Stanje pri premičnih poslih, ki predstavljajo glavni vir novih prihodkov v zadnjih letih, se je medletno znižalo za 2,2 %, podobno kot v predhodnem četrtnetu, ko se jim je znižalo prvič po več letih. K temu je prispevalo zmanjšanje stanja premičnih poslov s podjetji (medletno za 7,4 %), stanje poslov z gospodinjstvi pa se je tudi v prvem četrtnetu 2021 povečalo (medletno za 2,2 %). Zamude nad 90 dni so se medletno in četrtnetu še dodatno znižale, na 4,2 %, čeprav se je delež pri podjetjih na področju premičnih poslov že drugič povečal in predstavljal 4,1 % vrednosti premičnih poslov s podjetji, medtem ko se je delež pri gospodinjstvih znižal in predstavljal 0,57 % vrednosti premičnih poslov z gospodinjstvi. Celotni dobiček se je medletno zmanjšal za 43 % na 10 mio EUR, kot posledica zmanjšanja prihodkov iz deležev in prevrednotevalnih prihodkov. Kapital pa se je v prvem četrtnetu 2021 medletno povečal za 0,9 %, kljub izrazitemu poslabšanju poslovnega okolja v letu 2020. K temu je prispevalo tudi makrobonitetno priporočilo o zadržanju dobičkov lizing družbam, ki ga je Banka Slovenije zaradi negotovosti podaljšala do 30. 9. 2021.

Slika 8.3: Novi bančni posli – finančni najem

Vir: Banka Slovenije.

Slika 8.4: Stanje bančnih poslov – finančni najem

Banke¹² so v prvem četrtnetu 2021 dodatno okrepile svojo neposredno prisotnost na trgu finančnih najemov. Vrednost novih poslov je ostala na ravni preteklega leta, medtem ko se je stanje poslov medletno povečalo za 10,5 %, zaradi povečanja vrednosti novih poslov v drugem in zadnjem četrtnetu preteklega leta. Ob tem je svoje posle z bolj aktivnim pristopom povečala predvsem ena banka.

9. Anketa o bančnih posojilih (BLS)

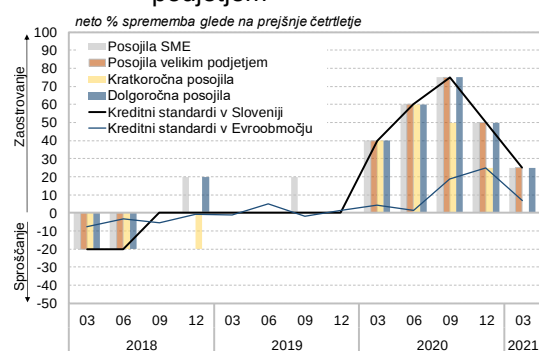
Po anketi o bančnih posojilih (Bank Lending Survey, BLS)¹³ so kreditni standardi pri posojilih gospodinjstvom in podjetjem v Sloveniji v prvem četrtnetu 2021 večinoma ostali

¹² Upoštevamo banke, ki skladno s Sklepom o poročanju monetarnih finančnih institucij poročajo Banki Slovenije.

¹³ Za anketo BLS velja, kot je navedeno v opombi na 2. strani: slovenske banke poročevalke so na osnovi solo podatkov marca predstavljale 60-odstotni delež v bilančni vsoti in 57 % pri posojilih BLS glede na celoten bančni sistem, pri čemer poudarimo, da je število anketiranih bank majhno; podatke po anketi BLS od septembra oziroma oktobra 2020 poročajo štiri banke.

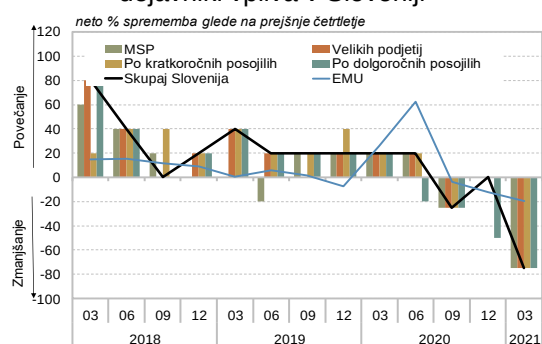
nespremenjeni. Polovica bank je ocenila, da splošne gospodarske razmere še naprej negativno vplivajo na kreditne standarde pri gospodinjstvih, vendar se to v primerjavi z zadnjim četrtletjem 2020 ni odrazilo v dodatni zaostritvi kreditnih standardov pri stanovanjskih in potrošniških posojilih. Tudi posojilni pogoji ostajajo večinoma nespremenjeni v primerjavi z zadnjim četrtletjem 2020, saj je zgolj ena banka poročevalka ocenila, da so se skupni posojilni pogoji pri stanovanjskih posojilih rahlo sprostiti. K temu je prispevalo znižanje marže na povprečna stanovanjska posojila in ugodnejše zahteve za zavarovanje posojil. Pri podjetjih je ena banka poročevalka ocenila, da so se kreditni standardi v primerjavi z zadnjim četrtletjem 2020 še dodatno zaostri in sicer za dolgoročna posojila tako za velika kot za mala in srednje velika podjetja (MSP), medtem ko so ostale banke poročevalke ocenile, da se kreditni standardi do podjetij niso dodatno zaostri. Med dejavniki, ki so vplivali na zaostritev kreditnih standardov pri podjetjih so pri eni banki izpostavili nadaljevanje negotovih gospodarskih razmer, negotove razmere v posameznih panogah in dovoljeno tveganje v banki. Podobno kot pri gospodinjstvih je tudi pri podjetjih le ena banka poročala o sproščanju posojilnih pogojev za velika podjetja in MSP, medtem ko so ostale banke ocenile, da ni prišlo do sprememb v primerjavi s predhodnim četrtletjem.

Slika 9.1: Kreditni standardi pri posojilih podjetjem

Vir: ECB; Banka Slovenije.

Slika 9.2: Povpraševanje podjetij po posojilih z dejavniki vpliva v Sloveniji

Skoraj vse banke poročevalke so potrdile, da se je povpraševanje po posojilih pri podjetjih v prvem četrtletju 2021 zmanjšalo, pri gospodinjstvih pa je večina bank ocenila da se povpraševanje ni bistveno spremenilo. Da se je povpraševanje po posojilih pri velikih podjetjih in SME v primerjavi z zadnjim četrtletjem 2020 zmanjšalo, so potrdile 3 banke poročevalke od štirih. K zmanjšanju povpraševanja naj bi najbolj prispevale manjše potrebe po novih investicijah v osnovna sredstva, po financiranju zalog in obratnega kapitala in povečanje posojil pri drugih bankah. Večina bank za drugo četrtletje ni pričakovala bistvenih sprememb povpraševanja podjetij po posojilih. Ena banka poročevalka je ocenila, da se je povpraševanje po posojilih pri gospodinjstvih v primerjavi s zadnjim četrtletjem preteklega leta zmanjšalo za stanovanjska in potrošniška posojila, medtem ko so ostale banke ocenile, da ni prišlo do sprememb. Posamezne banke poročevalke so ocenile, da bi lahko na posojila ugodno vplivali ugodna splošna raven obrestnih mer in povečano zanimanje za nakup trajnih dobrin, kar pa se še ni odrazilo v povečanju povpraševanja po stanovanjskih in potrošniških posojilih v prvem četrtletju 2021. Večina bank poročevalk je potrdila, da bi se moralo povpraševanje po stanovanjskih in potrošniških posojilih izboljšati v drugem četrtletju, skladno s sproščanjem omejitvenih ukrepov za preprečevanje širjenja epidemije Covid-19.

10. Prikaz tveganj in odpornosti bančnega sistema

V drugem četrtletju 2021 se je tveganje, ki izhaja iz makroekonomskega okolja zmanjšalo in je povečano. Z izboljševanjem epidemioloških razmer se pričakuje njegovo nadaljnje zmanjševanje. Kreditno tveganje ostaja visoko, dohodkovno tveganje pa povečano. Odpornost bank na sistemska tveganja ostaja na segmentu solventnosti in dobičkonosnosti srednja, na segmentu likvidnosti pa je še vedno visoka.

Evrsko gospodarstvo se je leta 2020 skrčilo za 6,6 %, letos pa se ob vse bolj razširjenem cepljenju in postopnem sproščanju omejitvenih ukrepov nadaljuje gospodarsko okrevanje, ki je sicer še vedno neenakomerno. Delež nedonosnih izpostavljenosti (NPE) ostaja nizek, zaradi enkratnega dogodka pa se je aprila celo močno zmanjšal, z 1,8 % na 1,4 %. V prvih mesecih letos so se zmanjšali tudi deleži izpostavljenosti v skupini s povečanim kreditnim tveganjem. Tveganje, ki izhaja iz trga nepremičnin je ocenjeno kot zmerno, vendar je pričakovati njegovo povečanje. Ob izboljševanju makroekonomskih

napovedi in razmeroma uspešnem poslovanju liziških družb v prvem četrletju 2021 se je pričelo tveganje, ki izhaja iz liziških družb zmanjševati, a še ostaja povečano. Odpornost bančnega sistema ostaja dobra in se glede na preteklo četrletje ni spremenila.

Tabela 10.1: Prikaz tveganj in odpornosti Banke Slovenije za slovenski finančni sistem

Prikaz tveganj in odpornosti								
	Q4 2019	Q1 2020	Q2 2020	Q3 2020	Q4 2020	Q1 2021	Q2 2021	Tendenca spremembe na lestvici
Sistemska tveganja								
Kreditno tveganje								→
Dohodkovno tveganje								↑
Makroekonomsko tveganje								↓
Tveganje, ki izhaja iz liziških družb								↓
Tveganje, ki izhaja iz nepremičninskega trga								↑
Obrestno tveganje								↑
Tveganje financiranja								→
Odpornost na sistemska tveganja								
Bančni sistem: solventnost in dobičkonosnost								→
Bančni sistem: likvidnost								↓

Barvna lestvica:

Tveganje	nizko	zmerno	povišano	visoko
Odpornost	visoka	srednja	nizka	zelo nizka

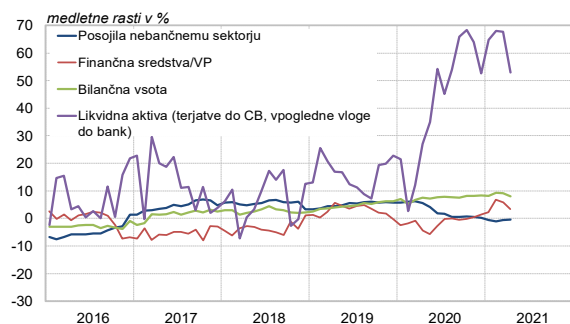
Opomba: Pri prikazu tveganj in odpornosti se ocena na barvni lestvici nanaša na oceno do enega četrletja vnaprej. Puščica predstavlja pričakovano spremembo tveganja oziroma odpornosti na lestvici (navzgor ali navzdol) v nekoliko daljšem horizontu, okrog enega leta. Pri tveganjih usmeritev puščice navzgor (navzdol) pomeni povečanje (zmanjšanje) tveganja, pri odpornosti pa njeno krepitev (slabitev). Prikaz tveganj in odpornosti v bančnem sektorju temelji na analizi ključnih tveganj in odpornosti za slovenski bančni sistem in je opredeljen kot sklop kvantitativnih in kvalitativnih kazalnikov za opredelitev in merjenje sistemskega tveganja in odpornosti.

V Q1 2021 se je spremenila obravnava dohodkovnega tveganja, ki sedaj izpostavlja predvsem tveganje ustvarjanja (neto) dohodka bank, medtem ko je dobičkonosnost prikazana v delu "Odpornost bančnega sistema na sistemska tveganja" skupaj s solventnostjo. Razlog spremembe je omejitev podvojene obravnave tveganj v dohodkovnem in kreditnem tveganju. Oslabitev in rezervacije oziroma njihov prispevek k porabi ustvarjenega (bruto) dohodka bank se sedaj obravnava le v kreditnem tveganju in ne tudi v dohodkovnem, pri odpornosti pa na segmentu dobičkonosnosti.

Vir: Banka Slovenije

1. KLJUČNA GIBANJA V BANČNEM SISTEMU

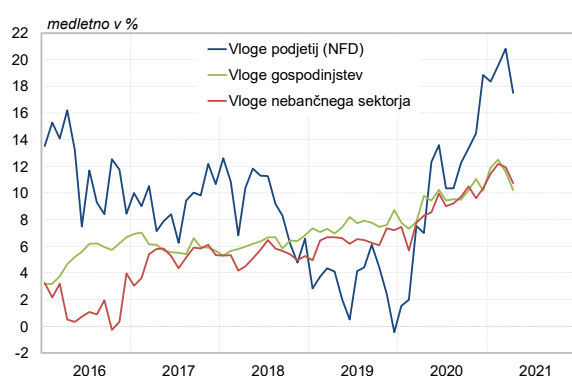
Slika 1.1: Rast naložb bank

Opomba: Kategorija "Finančna sredstva / vrednostni papirji" vključuje tudi dolžniške vrednostne papirje iz skupine kreditov in terjatev.

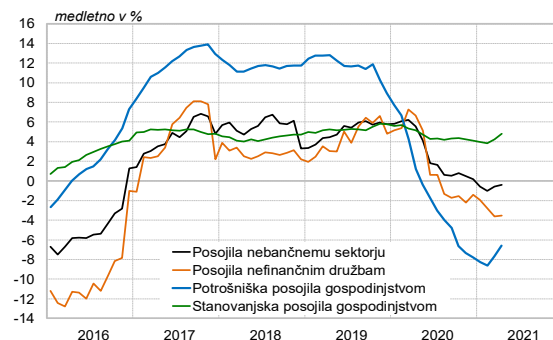
Vir: Banka Slovenije.

Slika 1.3: Vloge po sektorjih

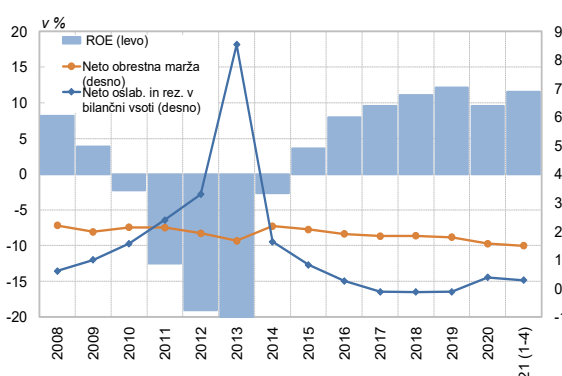
Vir: Banka Slovenije.

Slika 1.2: Posojila po sektorjih in vrstah posojil

Vir: Banka Slovenije.

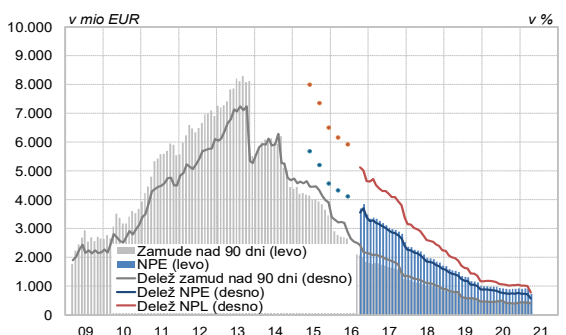
Slika 1.4: Donosnost na kapital (ROE), neto obrestna marža ter stroški oslabitev in rezervacij v bilančni vsoti

Opomba: Kazalnika neto obrestna marža na obrestonosno aktivo in neto stroški oslabitev in rezervacij na bilančno vsoto, sta vedno izračunana za zadnjih 12 mesecev. Donosnost na kapital ROE pred obdavčitvijo je znotraj leta izračunan kumulativno do vključno zadnjega razpoložljivega podatka.

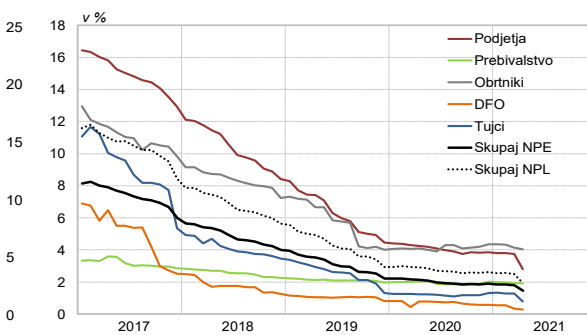
Vir: Banka Slovenije.

Slika 1.5: NPE, NPL in terjatve v zamudi nad 90 dni, stanja in deleži

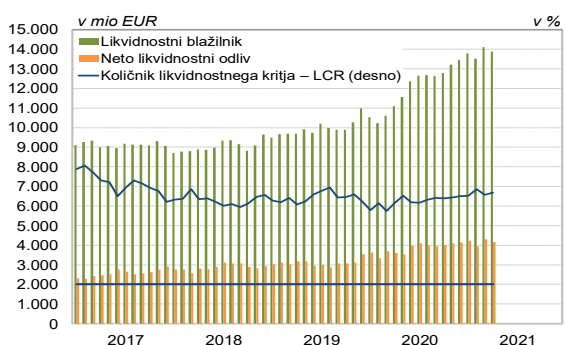
Vir: Banka Slovenije.

Slika 1.6: Delež NPE po skupinah komitentov

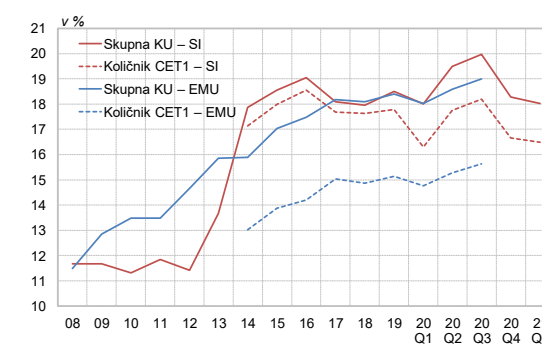
Vir: Banka Slovenije.

Slika 1.7: Gibanje količnika likvidnostnega kritja (LCR)

Opomba: Vodoravna črta označuje minimalno zahtevano raven
Vir: Banka Slovenije.

Slika 1.8: Gibanje količnikov kapitalne ustreznosti v primerjavi z evroobmočjem na konsolidirani osnovi

Vir: Banka Slovenije, ECB (SDW).

2. GLAVNE ZNAČILNOSTI IN IZKAZI POSLOVANJA BANK¹

Tabela 2.1: Bilanca stanja bank in hranilnic po stanju 30. 4. 2021

Stanja v mio EUR; rasti v %	Stanje	Struktura	Stanje	Struktura	Stanje	Struktura	Prir. v mio EUR		Rast v %	
	dec.08	v %	dec.20	v %	apr.21	v %	apr.21	v 2021	apr.21	medletno
Aktiva	47.948	100,0	44.651	100,0	45.949	100,0	-53,4	1.297,8	-0,1	8,0
Denar v blagajni, stanje na rač. pri CB in vpogl. vloge pri bankah	1.250	2,6	8.825	19,8	9.654	21,0	96,9	828,8	1,0	53,0
Kreditni bankam po odpl. vrednosti (vklj. s CB)	4.101	8,6	1.492	3,3	1.748	3,8	216,0	255,9	14,1	-0,6
domačim bankam	2.673	5,6	647	1,4	630	1,4	-7,5	-17,0	-1,2	-9,8
tujim bankam	1.428	3,0	845	1,9	1.118	2,4	223,6	272,9	25,0	5,4
kratkoročni krediti bankam	2.056	4,3	271	0,6	503	1,1	150,9	232,4	42,8	-22,6
dolgoročni krediti bankam	2.046	4,3	1.222	2,7	1.245	2,7	65,2	23,5	5,5	12,2
Kreditni nebančnemu sektorju*	33.718	70,3	23.561	52,8	23.764	51,7	-104,1	202,9	-0,4	-0,4
od tega nefinančnim družbam	20.260	42,3	8.750	19,6	8.928	19,4	-90,8	177,8	-1,0	-3,6
gospodinjstvom	7.558	15,8	10.712	24,0	10.758	23,4	22,0	45,8	0,2	1,6
od tega stanovanjski			6.760	15,1	6.870	15,0	48,3	109,9	0,7	4,8
potrošniški			2.591	5,8	2.540	5,5	-13,0	-50,5	-0,5	-6,6
državi	506	1,1	1.546	3,5	1.478	3,2	2,3	-68,6	0,2	-8,2
drugim. fin. org.	2.829	5,9	1.202	2,7	1.182	2,6	4,2	-20,7	0,4	-5,0
tujcem	2.515	5,2	1.323	3,0	1.390	3,0	-41,7	67,5	-2,9	23,4
Druga finan. sredstva iz skupine kred. in terj. (po odpl. vredn.)	0	0,0	113	0,3	148	0,3	-2,9	35,0	-2,0	-12,2
Vrednostni papirji (VP)/finančna sredstva (FS)**	7.323	15,3	8.958	20,1	8.942	19,5	-266,7	-16,5	-2,9	3,4
a) FS v posesti za trgovanje	1.177	2,5	61	0,1	59	0,1	-12,9	-1,4	-17,9	-34,4
od tega dolžniški VP	571	1,2	3	0,0	1	0,0	-7,7	-2,4	-87,7	-94,8
...dolžniški VP države	56	0,1	3	0,0	1	0,0	-7,7	-2,4	-87,7	-94,8
b) FS, obvezno merjena po PV prek PI, ki niso v pos. za trgovanje	0	0,0	92	0,2	94	0,2	0,0	1,2	0,0	63,5
od tega dolžniški VP	0	0,0	3	0,0	3	0,0	-0,1	0,0	-3,8	0,0
c) FS, določena za merjenje po PV prek PI	179	0,4	6	0,0	0	0,0	0,0	-6,1		-100,0
od tega dolžniški VP	163	0,3	6	0,0	0	0,0	0,0	-6,1		-100,0
...dolžniški VP države	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
d) FS merjena po PV prek DVD	4.552	9,5	5.818	13,0	5.435	11,8	-165,7	-382,7	-3,0	12,2
od tega dolžniški VP	4.318	9,0	5.625	12,6	5.238	11,4	-166,1	-387,0	-3,1	12,8
...dolžniški VP države	2.875	6,0	3.854	8,6	3.497	7,6	-156,0	-356,7	-4,3	8,9
e) Dolžniški VP po odplačni vrednosti	1.415	3,0	2.981	6,7	3.354	7,3	-88,0	372,6	-2,6	-8,1
od tega dolžniški VP države	1.182	2,5	2.314	5,2	2.590	5,6	-113,8	275,8	-4,2	-9,9
Naložbe v kapital odvisnih družb, skupaj obvladovanih družb in pridruženih družb	627	1,3	903	2,0	926	2,0	23,1	23,1	2,6	-2,9
Ostala aktiva	928	1,9	799	1,8	768	1,7	-15,6	-31,5	-2,0	-9,5
Pasiva	47.948	100,0	44.651	100,0	45.949	100,0	-53,4	1.297,8	-0,1	8,0
Finančne obveznosti, merjene po odplačni vrednosti (vloge)	43.124	89,9	39.404	88,2	40.634	88,4	-93,7	1.230,5	-0,2	9,4
a) Fin. obveznosti do CB (Evrosistema)	1.229	2,6	1.380	3,1	1.398	3,0	-1,1	17,7	-0,1	20,2
b) Obveznosti do bank	18.168	37,9	2.378	5,3	2.384	5,2	8,1	5,8	0,3	-16,6
od tega do domačih bank	2.065	4,3	799	1,8	805	1,8	1,6	5,6	0,2	-5,1
od tega do tujih bank	16.098	33,6	1.579	3,5	1.579	3,4	6,4	0,2	0,4	-21,4
c) Obveznosti do neban. sekt. (vloge NS)	20.883	43,6	34.281	76,8	35.396	77,0	-109,7	1.115,3	-0,3	10,7
od tega do nefinančnih družb (podjetij)	3.728	7,8	8.031	18,0	8.279	18,0	-222,2	248,2	-2,6	17,5
gospodinjstev	13.407	28,0	22.437	50,2	23.156	50,4	128,7	719,8	0,6	10,2
države	1.879	3,9	948	2,1	872	1,9	17,5	-75,8	2,0	-15,6
drugih finančnih organizacij	1.065	2,2	1.172	2,6	1.250	2,7	-6,1	77,3	-0,5	-0,9
tujcev	475	1,0	1.217	2,7	1.359	3,0	-28,2	142,7	-2,0	15,4
d) Dolžniški vrednostni papirji	1.276	2,7	1.058	2,4	1.058	2,3	1,0	0,1	0,1	46,1
e) Ostale finančne obveznosti, merjene po odplačni vrednosti***	1.568	3,3	307	0,7	398	0,9	7,9	91,6	2,0	-6,5
Rezervacije	176	0,4	186	0,4	175	0,4	0,2	-10,1	0,1	-3,0
Kapital	4.010	8,4	4.805	10,8	4.934	10,7	49,5	129,1	1,0	-0,3
Ostala pasiva	638	1,3	257	0,6	205	0,4	-9,3	-51,7	-4,3	-27,3
BILANČNA VSOTA	47.948	100,0	44.651	100,0	45.949	100,0	-53,4	1.297,8	-0,1	8,0

Opombe: * Krediti nebančnemu sektorju, brez namena za trgovanje, zajemajo "Kredite in druga finančna sredstva po odplačni vrednosti (iz A. VI. iz "Metodologije za izdelavo rekapitulacije izkaza finančnega položaja", kategorijo "Kreditni (in druga finančna sredstva), določeni za merjenje po PV prek PI" (iz A.III), kategorijo "Kreditni (in druga finančna sredstva), določeni za merjenje po PV prek DVD" (iz A.IV) in kategorijo "Kreditni (in druga finančna sredstva), merjeni po PV prek DVD".

**Finančna sredstva/vrednostni papirji v aktivih zajemajo celotna finančna sredstva iz A.III., vključno s krediti namenjenimi trgovanju, iz ostalih skupin finančnih sredstev (A.III., A.IV. in A.V.) so zajeti lastniški in dolžniški vrednostni papirji, brez kreditov.

***Do 31. 12. 2017 vključuje tudi podrejene obveznosti, z metodologijo MSRP9 je postavka "podrejene obveznosti" ukirjena, te obveznosti so vključene med obveznosti do bank.

****K skupnim finančnim obveznostim merjenim po odplačni vrednosti so v letu 2008 zajete tudi obveznosti bank do centralne banke.

¹Podatki o poslovanju bank v tej publikaciji temeljijo na knjigovodskih podatkih bank, ki se metodološko razlikujejo od statističnih podatkov. Podatki o posojilih se razlikujejo še zato, ker podatki v tej publikaciji vključujejo tudi posojila tujcem, upoštevajo neto princip (zneski zmanjšani za popravke vrednosti) ter ne vključujejo netržnih vrednostnih papirjev.

Tabela 2.2: Izkaz poslovnega izida 2019, 2020 in 2021

	2019	Strukt.	2020	Strukt.	2020	Strukt.	2021	Strukt.	Medl. rast.
v mio EUR; rasti v %	v %		v %		jan.-apr.	v %	jan.-apr.	v %	jan.-apr. 21/ jan.-apr. 20
Prihodki od obresti	790,0		754,0		254,6		246,9		-3,0
Odhodki od obresti	107,3		114,9		36,3		39,8		9,7
Čiste obresti	682,7	54,4	639,1	47,0	218,3	62,3	207,1	51,9	-5,1
Neobrestni prihodki	573,4	45,6	721,0	53,0	132,3	37,7	192,2	48,1	45,3
od tega neto opravnine	333,8	26,6	329,7	24,2	107,0	30,5	117,4	29,4	9,7
od tega čisti dobički/izgube iz FS in obvez. namenjenih trgovanju	12,1	1,0	16,0	1,2	4,0	1,1	0,9	0,2	-78,2
Bruto dohodek	1.256,1	100,0	1.360,1	100,0	350,5	100,0	399,3	100,0	13,9
Operativni stroški	-709,3	-56,5	-718,4	-52,8	-228,3	-65,1	-237,9	-59,6	4,2
Neto dohodek	546,8	43,5	641,6	47,2	122,2	34,9	161,4	40,4	32,1
Neto oslabitve in rezervacije	45,7	3,6	-169,6	-12,5	-26,3	-7,5	16,1	4,0	-161,4
Dobiček pred obdavčitvijo	592,5	47,2	472,0	34,7	95,9	27,4	177,6	44,5	85,1
Davki	-62,0		-21,7		-12,0		-17,1		41,9
Dobiček po obdavčitvi	530,5		450,3		83,9		160,5		91,3

Vir: Banka Slovenije.

Tabela 2.3: Nekateri kazalci poslovanja

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2020	2021	apr.2020	apr.2021
v %								jan.-apr.	jan.-apr.	(za zadnjih 12 mesecev)	(za zadnjih 12 mesecev)
Profitabilnost											
Marža finančnega posredništva*	3,10	3,05	3,05	2,88	3,01	3,13	3,16	2,56	2,70	2,96	3,19
Donosnost aktive pred obd. (ROA)	-0,27	0,42	0,99	1,19	1,38	1,48	1,10	0,70	1,19	1,18	1,25
Donosnost kapitala pred obd. (ROE)	-2,69	3,63	7,96	9,58	11,07	12,16	9,57	5,96	11,55	9,81	11,30
Obrestna marža na obrestonosno aktivo	2,18	2,06	1,91	1,83	1,84	1,79	1,57	1,68	1,47	1,75	1,50
Neto neobrestni prihodki/oper. stroški	58,05	60,05	68,53	62,67	71,93	80,84	100,35	57,93	80,77	73,88	107,26
Stroški poslovanja											
Stroški dela/povp. aktiva	0,92	0,97	1,01	1,02	1,02	1,00	0,90	0,93	0,86	0,99	0,87
Drugi stroški/povp. aktiva	0,81	0,84	0,80	0,78	0,73	0,77	0,77	0,71	0,72	0,77	0,77
Kvaliteta aktive											
Popravki in prilagoditev vrednosti za kreditne izgube kreditov bančnemu in nebančnemu sektorju, brez namena za trgovanje v bruto aktivi	8,98	7,84	5,38	4,09	2,64	1,53	1,59	1,56	1,38	/	/

Bruto dohodek/povp. akt.*

Vir: Banka Slovenije.

3. OBRETNOSTNE MERE BANK

Tabela 3.1: Primerjava slovenskih obrestnih mer z obrestnimi merami v evroobmočju za nove posle sklenjene z variabilno obrestno mero v odstotkih

v %	Obrestna mera ECB	Posojila								Vloge gospodinjstev			
		Gospodinjstvom				Podjetjem				do 1 leta		nad 1 letom	
		Stanovanjska		Potrošniška		do 1 mio EUR		nad 1 mio EUR		EMU	SLO	EMU	SLO
dec.12	0,75	2,9	2,9	5,2	4,9	3,8	5,8	2,3	4,9	2,7	2,2	2,4	4,0
dec.13	0,25	2,8	3,3	5,5	5,1	3,8	5,5	2,3	4,5	1,6	1,5	1,8	2,8
dec.14	0,05	2,4	2,9	5,1	4,8	3,1	4,5	1,8	3,4	1,0	0,7	1,2	1,4
dec.15	0,05	2,0	2,2	4,8	4,2	2,6	2,9	1,6	2,2	0,7	0,3	0,8	0,7
dec.16	0,00	1,8	2,0	4,7	4,2	2,3	2,5	1,4	2,6	0,4	0,2	0,5	0,5
dec.17	0,00	1,7	2,0	4,5	4,4	2,1	2,4	1,3	2,0	0,3	0,1	0,5	0,5
dec.18	0,00	1,6	1,9	4,9	4,6	2,0	2,2	1,3	1,8	0,3	0,2	0,5	0,6
dec.19	0,00	1,5	1,8	5,4	4,6	1,9	2,2	1,2	1,5	0,2	0,2	0,5	0,3
jan.20	0,00	1,5	1,8	5,6	4,7	2,0	2,3	1,1	1,3	0,3	0,1	0,5	0,3
feb.20	0,00	1,4	1,8	5,5	4,6	1,9	2,4	1,1	1,4	0,3	0,0	0,5	0,3
mar.20	0,00	1,4	1,8	5,5	4,5	1,8	2,3	1,1	1,4	0,3	0,2	0,4	0,3
apr.20	0,00	1,3	2,0	3,6	4,4	1,4	2,7	1,2	2,0	0,2	0,2	0,5	0,2
maj.20	0,00	1,5	2,0	4,1	4,4	1,4	2,4	1,2	1,9	0,2	0,2	0,5	0,3
jun.20	0,00	1,4	1,9	4,4	4,6	1,6	2,3	1,2	1,5	0,2	0,2	0,5	0,3
jul.20	0,00	1,4	1,8	4,7	4,6	1,7	2,3	1,2	1,9	0,2	0,2	0,5	0,3
avg.20	0,00	1,4	1,7	5,3	4,7	1,7	2,2	1,3	2,4	0,2	0,2	0,5	0,3
sep.20	0,00	1,4	1,7	5,1	4,7	1,8	2,2	1,2	2,0	0,2	0,1	0,5	0,3
okt.20	0,00	1,4	1,7	5,1	4,6	1,8	2,3	1,3	1,6	0,2	0,1	0,5	0,3
nov.20	0,00	1,4	1,7	5,0	4,6	1,8	2,4	1,2	1,8	0,2	0,2	0,5	0,3
dec.20	0,00	1,3	1,8	4,9	4,5	1,8	2,3	1,3	1,8	0,2	0,1	0,5	0,3
jan.21	0,00	1,4	1,7	4,8	4,7	1,9	2,3	1,2	1,3	0,2	0,1	0,5	0,2
feb.21	0,00	1,3	1,7	5,0	4,7	1,8	2,2	1,2	1,7	0,2	0,1	0,5	0,2
mar.21	0,00	1,3	1,6	4,9	4,6	1,8	2,2	1,1	1,6	0,2	0,1	0,5	0,2
apr.21	0,00	1,3	1,6	5,1	4,5	1,8	2,4	1,3	1,8	0,2	0,1	0,5	0,3

Opomba: Vloge gospodinjstev so razčlenjene po ročnosti, ne glede na način obrestovanja (skupaj so združene fiksne in variabilne obrestne mere).

Vir: Banka Slovenije, ECB.

Tabela 3.2: Primerjava slovenskih obrestnih mer z obrestnimi merami v evroobmočju za nove posle sklenjene s fiksno obrestno mero v odstotkih

v %	Posojila							
	Gospodinjstvom				Podjetjem			
	Stanovanjska		Potrošniška		do 1 mio EUR		nad 1 mio EUR	
	EMU	SLO	EMU	SLO	EMU	SLO	EMU	SLO
dec.12	3,3	5,5	6,8	7,2	3,7	6,9	3,0	5,3
dec.13	3,2	6,4	6,8	7,2	3,6	5,5	2,9	4,6
dec.14	2,6	4,4	6,2	6,8	2,9	5,4	2,1	2,9
dec.15	2,4	3,2	5,9	5,5	2,5	3,8	1,9	3,0
dec.16	1,8	2,6	5,5	6,0	2,0	3,2	1,6	2,2
dec.17	1,9	2,9	5,4	6,1	2,0	3,4	1,5	1,8
dec.18	1,9	2,9	5,5	6,2	2,0	3,3	1,6	1,5
dec.19	1,4	2,7	5,3	6,2	1,7	3,5	1,4	1,1
jan.20	1,4	2,7	5,7	6,2	1,8	3,1	1,3	1,0
feb.20	1,4	2,6	5,6	6,1	1,8	3,8	1,3	1,4
mar.20	1,4	2,6	5,5	6,1	1,7	3,0	1,2	1,3
apr.20	1,4	2,8	5,5	6,1	1,6	2,9	1,3	2,9
maj.20	1,4	2,6	5,3	6,1	1,6	2,8	1,3	1,8
jun.20	1,4	2,5	5,1	6,1	1,7	2,8	1,4	1,2
jul.20	1,4	2,4	5,3	6,1	1,7	3,5	1,4	2,3
avg.20	1,4	2,3	5,4	6,1	1,7	2,9	1,2	1,9
sep.20	1,4	2,3	5,3	6,0	1,7	3,2	1,3	1,2
okt.20	1,4	2,2	5,3	6,1	1,7	3,4	1,4	1,4
nov.20	1,4	2,2	5,3	6,0	1,7	3,0	1,3	1,5
dec.20	1,3	2,2	5,1	6,0	1,7	3,3	1,3	1,7
jan.21	1,4	2,1	5,3	6,1	1,7	3,1	1,3	1,7
feb.21	1,3	2,1	5,2	6,1	1,7	3,4	1,2	1,8
mar.21	1,3	2,0	5,1	6,0	1,7	2,6	1,2	1,1
apr.21	1,3	1,9	5,2	5,9	1,7	2,6	1,4	1,6

Vir: Banka Slovenije, ECB.

4. KAKOVOST KREDITNEGA PORTFELJA BANK

Tabela 4.1¹: Nedonosne izpostavljenosti po skupinah komitentov

	Izpostavljenosti		Nedonosne izpostavljenosti (NPE)							
	v mio EUR	v %	v mio EUR				v %			
			dec.19	dec.20	mar.21	apr.21	dec.19	dec.20	mar.21	apr.21
Podjetja	14.586	28,9	636	552	543	409	4,5	3,9	3,7	2,8
- velika podjetja	7.409	14,7	261	224	220	103	3,5	3,1	3,0	1,4
- MSP	7.142	14,1	374	328	324	307	5,5	4,6	4,5	4,3
DFO	1.328	2,6	11	8	4	4	0,8	0,6	0,3	0,3
Gospodinjstva	12.234	24,2	247	255	250	249	2,1	2,1	2,1	2,0
obrtniki	689	1,4	28	30	29	28	4,0	4,3	4,1	4,0
prebivalstvo	11.546	22,9	219	225	221	221	2,0	2,0	1,9	1,9
- potrošniška posojila	2.593	5,1	71	84	84	84	2,5	3,2	3,2	3,3
- stanovanjska posojila	6.731	13,3	123	115	109	109	1,9	1,7	1,6	1,6
- druga posojila	2.222	4,4	24	25	28	27	1,2	1,3	1,3	1,2
Tujci	8.510	16,9	99	106	106	66	1,3	1,3	1,3	0,8
Država	5.024	9,9	12	8	1	1	0,2	0,2	0,0	0,0
Banke in hranilnice	888	1,8	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0	0,0
Centralna banka	7.928	15,7	0	0	0	0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	50.498	100,0	1.006	929	904	729	2,2	1,9	1,8	1,4

Tabela 4.2¹: Nedonosne izpostavljenosti do nefinančnih podjetij po dejavnostih

	Izpostavljenosti		Nedonosne izpostavljenosti (NPE)				Delež NPE			
	v mio EUR	v %	v mio EUR				v %			
			dec.19	dec.20	mar.21	apr.21	dec.19	dec.20	mar.21	apr.21
Kmetijstvo, gozdarstvo, rib., rud.	113	0,8	3	3	3	3	2,1	2,8	2,8	2,8
Predelovalne dejavnosti	4.089	28,0	114	93	88	86	2,8	2,4	2,2	2,1
Elektrika, plin in voda, saniranje ok.	1.380	9,5	8	9	10	10	0,6	0,6	0,7	0,7
Gradbeništvo	1.324	9,1	84	60	56	50	7,3	4,8	4,3	3,8
Trgovina	2.584	17,7	229	209	207	89	9,0	8,1	8,1	3,4
Promet in skladiščenje	1.618	11,1	20	25	24	23	1,2	1,5	1,4	1,4
Gostinstvo	605	4,2	40	61	69	64	8,3	10,2	11,2	10,6
Informacije in komunikacije	587	4,0	6	5	5	5	0,9	1,0	0,9	0,8
Finančno posredništvo	72	0,5	0	0	0	0	0,7	0,0	0,0	0,2
Poslovanje z nepremičninami	573	3,9	46	24	21	19	7,9	4,1	3,6	3,4
Strokovne in druge poslovne dej.	1.395	9,6	65	50	49	48	4,9	3,7	3,5	3,4
Izobraževanje, zdravstvo, javna uprava	137	0,9	13	5	5	5	9,0	3,8	3,6	3,5
Rekreacija, kultura in dr. dejavnosti	109	0,7	7	8	7	7	6,5	7,1	6,6	6,3
Skupaj	14.586	100,0	636	552	543	409	4,5	3,9	3,7	2,8

Tabela 4.3: Izpostavljenosti po skupinah kreditnega tveganja po skupinah komitentov

	Deleži v %									Izpostavljenost v skupini 2		
	S1			S2			S3			v mio EUR		
	dec.19	dec.20	apr.21	dec.19	dec.20	apr.21	dec.19	dec.20	apr.21	dec.19	dec.20	apr.21
Podjetja	89,5	84,7	85,7	6,9	12,3	11,6	3,6	3,0	2,8	976	1.743	1.684
- velika podjetja	92,3	88,4	88,8	5,7	10,0	9,9	1,9	1,5	1,4	423	718	730
- MSP	86,4	80,9	82,5	8,2	14,5	13,3	5,4	4,5	4,2	553	1.026	954
DFO	98,8	99,2	99,5	0,4	0,3	0,2	0,8	0,6	0,3	5	4	3
Gospodinjstva	91,8	89,4	89,4	6,1	8,5	8,4	2,1	2,1	2,2	720	1.010	1.029
obrtniki	86,3	84,3	84,3	9,7	11,3	11,7	4,0	4,3	4,0	67	78	80
prebivalstvo	92,1	89,7	89,7	5,9	8,3	8,2	2,0	2,0	2,1	653	932	949
- potrošniška posojila	92,9	89,6	88,5	4,6	7,2	7,9	2,5	3,2	3,6	129	189	205
- stanovanjska posojila	90,9	88,3	88,6	7,2	10,0	9,6	1,9	1,7	1,8	455	660	645
- druga posojila	95,1	94,6	94,3	3,6	4,1	4,4	1,3	1,3	1,3	69	83	99
Tujci	96,4	94,5	93,2	2,7	4,6	6,0	0,9	1,0	0,8	207	366	510
Država	99,3	99,2	99,4	0,4	0,6	0,5	0,2	0,2	0,0	21	33	27
Skupaj	93,9	91,9	92,1	4,3	6,5	6,4	1,9	1,6	1,5	1.931	3.166	3.255

Vir: Banka Slovenije.

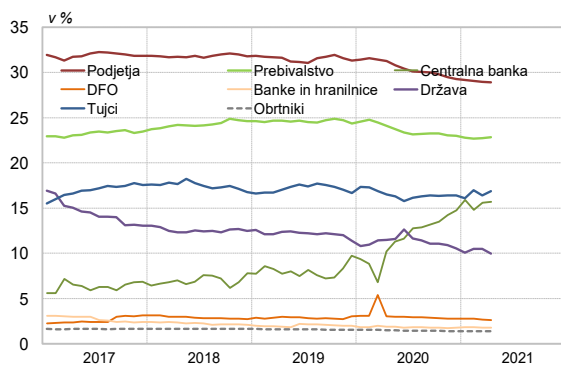
¹ Podatki o nedonosnih izpostavljenostih so izračunani na podlagi spremenjenega poročanja bank po Navodilu za izvajanje Sklepa o poročanju monetarnih finančnih institucij v skladu s CRD IV oz. EBA definicijo, objavljene iz Izvedbeno uredbo Komisije (EU) št. 2015/227 (Uradni list EU, št. 48/2015 z dne 20.2.2015).

Tabela 4.4: Izpostavljenosti po skupinah kreditnega tveganja po dejavnosti nefinančnih podjetij

	Deleži v %									Izpostavljenost v skupini 2		
	S1			S2			S3			v mio EUR		
	dec.19	dec.20	apr.21	dec.19	dec.20	apr.21	dec.19	dec.20	apr.21	dec.19	dec.20	apr.21
Kmetijstvo, gozdarstvo, rib., rud.	87,6	80,9	82,3	10,4	16,3	14,9	2,1	2,8	2,8	13	19	17
Predelovalne dejavnosti	87,9	80,5	81,3	9,3	17,1	16,6	2,8	2,4	2,1	374	680	677
Elektrika, plin in voda, sanir.okolja	94,1	96,1	96,4	5,2	3,3	2,9	0,6	0,6	0,7	68	45	40
Gradbeništvo	86,2	84,5	88,2	6,6	10,8	8,1	7,2	4,7	3,7	77	137	107
Trgovina	91,2	88,0	89,8	4,4	8,2	6,8	4,5	3,8	3,4	106	201	175
Promet in skladiščenje	92,7	93,8	93,9	6,1	4,7	4,7	1,2	1,5	1,4	106	77	76
Gostinstvo	84,9	43,3	40,4	7,6	47,2	49,6	7,5	9,5	10,0	37	279	298
Informacije in komunikacije	95,9	92,0	91,8	3,2	7,0	7,4	0,9	1,0	0,8	21	39	43
Finančno posredništvo	78,5	99,1	99,3	20,7	0,8	0,5	0,7	0,0	0,2	13	1	0
Poslovanje z nepremičninami	82,8	86,3	86,9	9,3	9,6	9,7	8,0	4,1	3,4	54	56	55
Strokovne in druge posl. dej.	89,4	85,5	87,3	5,7	10,8	9,3	4,9	3,7	3,4	75	145	129
Izobraževanje, zdravstvo, jav.upr.	82,5	85,4	86,8	8,5	10,8	9,7	9,0	3,8	3,5	12	15	13
Rekreacija, kultura in dr. dejavn.	76,8	47,3	45,2	16,8	45,6	48,5	6,5	7,1	6,3	19	49	53
Skupaj	89,5	84,7	85,7	6,9	12,3	11,6	3,6	3,0	2,8	976	1.743	1.684

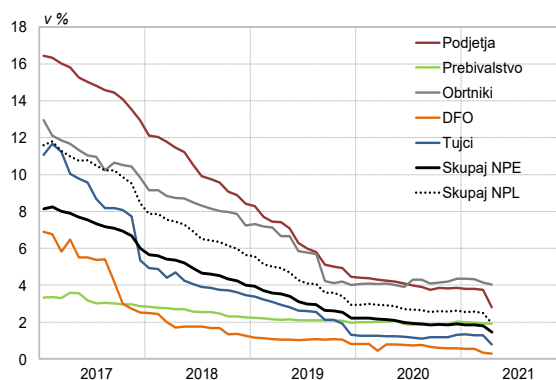
Vir: Banka Slovenije.

Slika 4.1: Struktura izpostavljenosti bank po skupinah komitentov

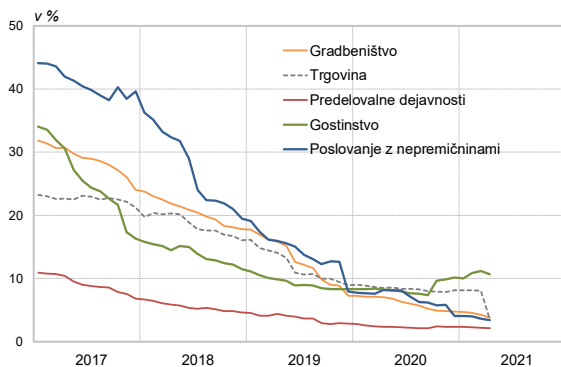
Vir: Banka Slovenije.

Slika 4.2: Delež NPE po skupinah komitentov

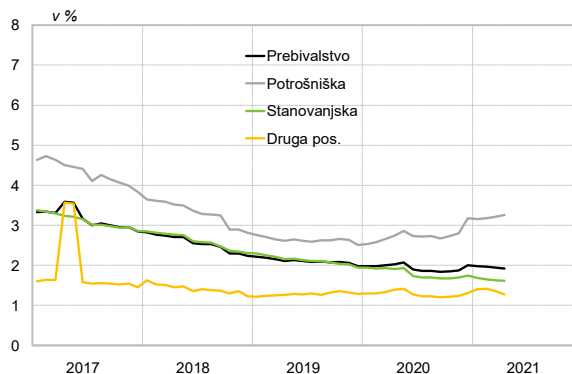
Vir: Banka Slovenije.

Slika 4.3: Delež NPE po dejavnosti podjetij

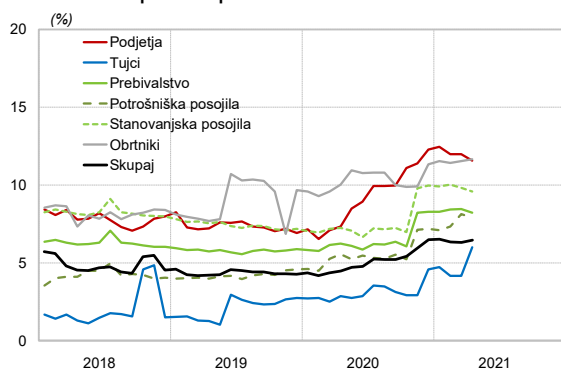
Vir: Banka Slovenije.

Slika 4.4: Delež NPE pri posojilih prebivalstvu

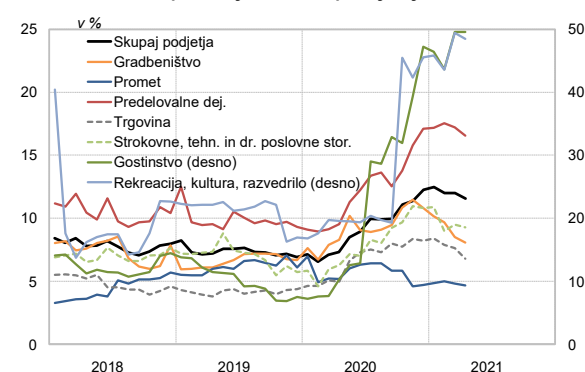
Vir: Banka Slovenije.

Slika 4.5: Delež skupine 2 kreditnega tveganja po skupinah komitentov

Vir: Banka Slovenije.

Slika 4.6: Delež skupine 2 kreditnega tveganja po dejavnosti podjetij

Vir: Banka Slovenije.

5. ODLOŽENA IN NOVOODOBRENA POSOJILA KOT POSLEDICA EPIDEMIJE COVID-19

Tabela 5.1: Posojila na dan 30. april 2021 po sektorjih

Posojila skupaj	Od tega: Posojila z odlogi						
	Od tega: Posojila z odlogi po zakonu					Od tega: Posojila z bilateralnim dogovorom za odlog	
	v mio EUR	v mio EUR	v % od posojil skupaj	v mio EUR	v % od posojil skupaj	v mio EUR	v % od posojil skupaj
	(1)	(2)	(3) = (2) / (1)	(4)	(5) = (4) / (1)	(6)	(7) = (6) / (1)
Centralne banke in kreditne institucije	10.999	0	0,0	0,0	0,0	0	0,0
Druge finančne organizacije	1.604	10	0,6	9,6	0,6	0	0,0
Država	1.522	1	0,0	0,6	0,0	0	0,0
Nefinančne družbe	10.291	2.086	20,3	1.703,7	16,6	382	3,7
velike gospodarske družbe	4.452	775	17,4	717,5	16,1	58	1,3
mikro, majhne in srednje družbe	5.838	1.310	22,4	986,3	16,9	324	5,5
Gospodinjstva	11.077	602	5,4	567,4	5,1	35	0,3
samostojni podjetniki	595	101	17,0	78,4	13,2	23	3,8
prebivalstvo	10.482	501	4,8	489,0	4,7	12	0,1
Skupaj	35.492	2.698	7,6	2.281,4	6,4	416	1,2

Opomba: Prikazane so bilančne izpostavljenosti bank, hranilnic in podružnic. Vključujejo tudi posojila odobrena tujcem. Posojila z odlogi so posojila, pri katerih so banke kreditnojemalcem odobrile odlog plačila obveznosti iz kreditne pogodbe, ne glede na to ali je odlog že potekel ali ne.

Vir: Banka Slovenije.

Tabela 5.2: Posojila nefinančnim družbam na dan 30. april 2021 po panogah

Posojila skupaj	Od tega: Posojila z odlogi						Od tega: Novo odobrena posojila kot posledica epidemije Covid-19		
	Od tega: Posojila z odlogi po zakonu			Od tega: Posojila z bilateralnim dogovorom za odlog					
	v mio EUR	v mio EUR	v % od posojil skupaj	v mio EUR	v % od posojil skupaj	v mio EUR	v % od posojil skupaj	v mio EUR	v % od posojil skupaj
	(1)	(2)	(3) = (2) / (1)	(4)	(5) = (4) / (1)	(6)	(7) = (6) / (1)	(8)	(9) = (8) / (1)
A Kmetijstvo in lov, gozd., rib.	54	5	9,1	4,4	8,2	0	0,9	0	0,0
B Pridobivanje rudnin in kamnin	86	17	19,8	7,9	9,2	9	10,6	0	0,1
C Proizvodnja	2.943	779	26,5	707,5	24,0	72	2,4	116	4,0
D Električna, plin, para in hlajenje	700	1	0,1	1,0	0,1	0	0,0	0	0,0
E Oskrba z vodo	111	15	13,6	12,2	11,0	3	2,6	0	0,3
F Gradbeništvo	490	75	15,2	36,6	7,5	38	7,8	11	2,3
G Trgovina	1.597	191	12,0	163,9	10,3	27	1,7	35	2,2
H Promet in skladiščenje	1.292	113	8,7	94,9	7,3	18	1,4	8	0,6
I Gostinstvo	578	353	61,1	323,5	56,0	30	5,1	34	5,9
J Informacije in komunikacije	441	38	8,5	30,6	7,0	7	1,6	5	1,0
K Finančno posredništvo	116	0	0,4	0,1	0,1	0	0,3	0	0,0
L Poslovanje z nepremičninami	709	218	30,7	129,9	18,3	88	12,4	0	0,0
M Strokovne, znan. in tehn. dej.	717	83	11,5	58,5	8,2	24	3,4	7	0,9
N Upravne in podpomo dej.	143	41	28,6	21,5	15,1	19	13,5	5	3,5
O Jav. upr., obramba, soc. varnost	1	1	70,0	0,6	70,0	0	0,0	0	0,0
P Izobraževanje	23	12	53,3	5,1	22,3	7	31,0	0	0,1
Q Zdravstvo in socialno varstvo	152	57	37,2	47,0	30,8	10	6,4	1	0,5
R Kultura in rekreacija	122	81	66,3	51,3	42,1	30	24,3	0	0,2
S Druge dejavnosti	18	8	41,4	7,2	39,6	0	1,8	1	3,2
Skupaj	10.291	2.086	20,3	1.704	16,6	382	3,7	223	2,2

Opomba: Prikazane so bilančne izpostavljenosti bank, hranilnic in podružnic. Vključujejo tudi posojila odobrena tujcem. Posojila z odlogi so posojila, pri katerih so banke kreditnojemalcem odobrile odlog plačila obveznosti iz kreditne pogodbe, ne glede na to ali je odlog že potekel ali ne.

Vir: Banka Slovenije.

Tabela 5.3: Posojila z odlogi glede na zapadlost odloga po panogah na dan 30.4.2021

	Posojila z odlogi po zakonu								Posojila z bilateralnim dogovorom za odlog									
	Od tega: Potekli odlogi				Od tega: Aktivni odlogi				Od tega: Potekli odlogi				Od tega: Aktivni odlogi					
	v mio EUR	v mio EUR	v % od posojil z odlogi po zakonu	v mio EUR	v % od posojil z odlogi po zakonu	Od tega:	Od tega:	Od tega:	Od tega:	v mio EUR	v mio EUR	v % od posojil z bilateralnim dogovorom za odlog	v mio EUR	v % od posojil z bilateralnim dogovorom za odlog	Od tega:	Od tega:	Od tega:	Od tega:
						odlogi z zapadlostjo do 3 mes.	odlogi z zapadlostjo 3 - 6 mes.	odlogi z zapadlostjo 6 - 9 mes.	odlogi z zapadlostjo nad 9 mes.						odlogi z zapadlostjo do 3 mes.	odlogi z zapadlostjo 3 - 6 mes.	odlogi z zapadlostjo 6 - 9 mes.	odlogi z zapadlostjo nad 9 mes.
(1)	(2)	3) = (2) / (1)	(4)	(5) = (4) / (3)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	2) = (11) / (10)	(13)	(14) = (13) / (14)	(15)	(16)	(17)	(18)	
A Kmetijstvo in lov, gozđ., ribiř.	4	2	43,4	2	56,6	2	1	0	0	0	0	100	0	0,0	0	0	0	0
B Pridobivanje rudnin in kamnin	8	8	100,0	0	0,0	0	0	0	0	9	9	100	0	0,0	0	0	0	0
C Proizvodnja	707	439	62,0	269	38,0	177	26	59	7	72	65	91	7	9,4	5	2	0	0
D Oskrba z el. en., plin. in dr.	1	1	86,6	0	13,4	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0	0	0	0	0
E Oskrba z vodo	12	12	97,6	0	2,4	0	0	0	0	3	2	84	0	15,5	0	0	0	0
F Gradbeniřtvo	37	33	90,6	3	9,4	2	1	0	0	38	21	54	17	45,6	8	9	0	0
G Trgovina na drobno in debelo	164	124	75,8	40	24,2	24	7	8	1	27	23	85	4	14,5	2	0	2	0
H Promet in skladiřenje	95	79	83,7	15	16,3	7	3	6	0	18	14	81	3	19,3	1	0	2	0
I Nastanitve in gostinstvo	323	175	54,2	148	45,8	107	24	14	3	30	8	27	22	73,3	3	5	4	10
J Inform. in komunikacijske dej.	31	26	83,7	5	16,3	4	1	0	0	7	5	72	2	27,6	0	2	0	0
K Finančne in zavarovaln. dej.	0	0	100,0	0	0,0	0	0	0	0	0	0	100	0	0,0	0	0	0	0
L Poslovanje z neprem.	130	122	94,1	8	5,9	6	1	0	0	88	51	59	36	41,3	36	0	0	0
M Strok., znan. in tehn. dej.	59	46	78,1	13	21,9	4	8	1	0	24	22	93	2	6,8	2	0	0	0
N Upravne in podpirne dej.	22	12	56,8	9	43,2	2	2	6	0	19	13	69	6	30,9	1	5	0	0
O Dej. javne uprave in obr.in dr.	1	1	100,0	0	0,0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0	0	0	0	0
P Izobraževanje	5	5	96,5	0	3,5	0	0	0	0	7	7	95	0	4,5	0	0	0	0
Q Zdravstvo in socialno varstvo	47	17	35,8	30	64,2	7	0	23	0	10	10	98	0	2,2	0	0	0	0
R Kulturne, razv. in rekr. dej.	51	20	38,3	32	61,7	1	1	30	0	30	29	97	1	3,2	1	0	0	0
S Druge dejavnosti	7	5	67,7	2	32,3	2	0	0	0	0	0	68	0	31,5	0	0	0	0
Skupaj	1.704	1.126	66,1	578	33,9	344	77	146	10	382	281	74	101	26,4	57	24	9	11

Opomba: Prikazane so bilančne izpostavljenosti bank, hranilnic in podružnic bank držav članic. Vključujejo tudi posojila odobrena tujcem.

Vir: Banka Slovenije.